

ประกาศแพทยสภา

ที่ /๒๕๖๑

เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๘ กำหนดให้ผู้รับการฝึกอบรม การดำเนินการหลักสูตรการฝึกอบรม ระยะเวลา สถานที่ปฏิบัติงาน ลักษณะและปริมาณงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นคำขอหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตร รวมทั้งการสอบหรือการประเมินความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์หลักสูตรที่แพทยสภารับรอง

นอกจากนี้ตามข้อ ๒๕ กำหนดให้คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (อฝส.) แต่ละสาขา มีอำนาจหน้าที่ในการ (๑) วางเป้าหมาย จัดทำหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของโรงพยาบาลหรือสถาบันฝึกอบรมสาขาหรืออนุสาขานั้นๆ (๓) ประเมินคุณภาพของโรงพยาบาลหรือสถาบันฝึกอบรม ตามหลักเกณฑ์การประเมินสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่แพทยสภากำหนด เพื่อเสนอให้แพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรอง ทั้งนี้การประเมินคุณภาพโรงพยาบาล หรือสถาบันฝึกอบรมนี้ให้พิจารณาทุก ๕ ปี (๔) ประเมินคุณสมบัติของผู้ที่ยื่นคำขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร เพื่อเป็นผู้มีสิทธิสอบ (๖) ดำเนินการสอบและตัดสินผลการสอบ (๗) ติดตามผล ทำข้อเสนอแนะ และดำเนินการแก้ปัญหาการฝึกอบรมสาขาหรืออนุสาขานั้น ๆ และ (๘) ควบคุมให้โครงการฝึกอบรมในสาขาหรืออนุสาขานั้น ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมายที่แพทยสภากำหนด ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของราชวิทยาลัยที่รับผิดชอบสาขาหรืออนุสาขานั้นตามหลักเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนด

ดังนั้นเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของ อฝส. ทุกคณะดังกล่าวให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่างๆ อันจะส่งผลให้การจัดการฝึกอบรมมุ่งสู่เป้าหมายในการผลิตแพทย์เฉพาะทางได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล จึงเห็นสมควรให้มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขาและอนุสาขา โดยอนุวัติตามเกณฑ์มาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลก ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ (Postgraduate Medical Education WFME Global Standards for Quality Improvement: the 2015 Revision) คณะกรรมการแพทยสภาโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้ออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศแพทยสภา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลก ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ ในทุกระดับคุณวุฒิและสาขา และให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการฝึกอบรม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความข้อ ๑ และข้อ ๔ ในประกาศแพทยสภาที่ ๑๗/๒๕๕๒ เรื่อง เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม การขอเป็นสถาบันฝึกอบรม และการติดตามกำกับดูแลสถาบันการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

บรรดาข้อกำหนด ประกาศ เกณฑ์ และมติอื่นใดในส่วนที่มีประกาศไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“แพทย์เฉพาะทาง” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ ที่แพทยสภาออกให้ตามมาตรา ๒๑ (๓) ฉ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

“ราชวิทยาลัย” หมายความว่า ราชวิทยาลัยหรือวิทยาลัยวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๑ (๓) (ณ) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่แพทยสภามอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขาหนึ่งสาขาใด

“สาขา” หมายความว่า สาขาและอนุสาขาที่แพทยสภาออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒

“ออฟส.” หมายความว่า คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขา

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การฝึกอบรมหรือการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ

“สถาบันฝึกอบรม” หมายความว่า สถาบันทางการแพทย์ที่ทำการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ที่แพทยสภารับรองตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ประกอบกับเกณฑ์ข้อ ๒ และข้อ ๓ ในประกาศแพทยสภาที่ ๑๗/๒๕๕๒ เรื่อง เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม การขอเป็นสถาบันฝึกอบรม และการติดตามกำกับดูแลสถาบันการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๕๒

“แผนงานฝึกอบรม” หมายความว่า แผนที่วางไว้เป็นแนวในการดำเนินการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขาของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง ซึ่งแพทยสภารับรองให้ดำเนินการหลักสูตรตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น

ข้อ ๕ ประกาศนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้ราชวิทยาลัย ออฟส. สถาบันฝึกอบรม และแผนงานฝึกอบรมใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และ

พัฒนาคุณภาพการจัดการฝึกอบรม ให้สามารถผลิตแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ ที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิแพทย์เฉพาะทาง

ข้อ ๖ ให้ อ.ส. และราชวิทยาลัยนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมนี้ ไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ (มคอ.๑) ตามแนวทางในผนวก ก. เพื่อสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม รวมทั้งจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของแพทย์เฉพาะทางที่ผลิตในสาขาเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมสาขาใดที่แพทยสภานุมัติไว้แล้วตามประกาศในข้อ ๓ และยังคงมีการฝึกอบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ อ.ส. และราชวิทยาลัยจัดให้มีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามวรรคหนึ่ง แล้วเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กรณีสาขาใหม่ที่แพทยสภานุมัติให้เริ่มมีการฝึกอบรมไว้แล้วแต่ยังไม่ถึงห้าปีในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ อ.ส. และราชวิทยาลัยอาจจัดให้มีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น แล้วเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่แพทยสภามีมติอนุมัติให้เริ่มมีการฝึกอบรมสาขานั้นก็ได้

สาขาใดที่แพทยสภานุมัติมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้วตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้ อ.ส. และราชวิทยาลัยจัดให้มีการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น แล้วเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติอย่างน้อยทุกห้าปีเว้นแต่สาขาใดมีระดับขั้นการฝึกอบรมเกินกว่าสามระดับขั้น อาจดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์ดังกล่าวเกินกว่าทุกห้าปีก็ได้แต่ต้องไม่เกินกว่าสองปีนับแต่ปีที่ครบระยะเวลาของระดับขั้นการฝึกอบรมสาขานั้น

สาขาใดไม่ได้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้ระงับการฝึกอบรมสาขานั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ และกรณีถูกระงับการฝึกอบรมตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปให้ยกเลิกการฝึกอบรมสาขานั้น

กรณีราชวิทยาลัยพิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใดเพิ่มเติม เมื่อได้ดำเนินการตามประกาศแพทยสภาที่ ๒๕/๒๕๕๙ เรื่องหลักเกณฑ์การขออนุมัติเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาใหม่ และได้รับอนุมัติจากแพทยสภาแล้ว ให้คณะอนุกรรมการที่แพทยสภาแต่งตั้งขึ้นตามประกาศดังกล่าวดำเนินการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามวรรคหนึ่งเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป และให้นำความในวรรคสี่และวรรคห้ามาใช้บังคับกับสาขาดังกล่าวโดยอนุโลม

ข้อ ๗ ให้สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของแผนงานฝึกอบรมตามมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๑) ของสาขาที่ดำเนินการฝึกอบรมแต่ละสาขา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ (มคอ.๒) ตามแนวทางในผนวก ข. รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการของกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามผนวก ค. เกณฑ์มาตรฐานการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๓) และดำเนินการจัดการเรียนการสอนการฝึกอบรม ตลอดจนดำเนินการวัดและประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่าแพทย์เฉพาะทางที่สำเร็จการฝึกอบรมนั้นมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่แพทยสภา

มีมติอนุมัติมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามข้อ ๖ วรรคสอง และวรรคสาม

ให้สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของแผนงานฝึกอบรมตามวรรคหนึ่ง โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การประเมินตามประกาศ แพทยสภาว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของสาขานั้นตามข้อ ๖ วรรคสี่ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่แพทยสภามีมติอนุมัติ

กรณีสถาบันทางการแพทย์ซึ่งแพทยสภารับรองให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมได้แล้ว ประสงค์จะเปิด การฝึกอบรมผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใดที่แพทยสภามีมติอนุมัติรอบ มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามข้อ ๖ วรรคสองและวรรค สามแล้ว ให้ดำเนินการโดยอนุโลมตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้คณะอนุกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านอาจ พิจารณายกเว้นเกณฑ์บางข้อที่ยังไม่สามารถประเมินได้ในขณะที่จะเปิดการฝึกอบรมก็ได้

ข้อ ๘ ให้ อ.พ.ส. และราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการในผนวก ง. เพื่อ รับรองมาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง โดยอย่างน้อย แผนงานฝึกอบรมนั้นต้องบรรลุข้อกำหนดไว้ทุกข้อ ตามเกณฑ์มาตรฐานการฝึกอบรมความรู้ความ ขำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกณฑ์ในผนวก ค. แล้วเสนอให้แพทยสภาเห็นชอบให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่แพทยสภามีมติอนุมัติรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวช- กรรม (มคอ.๑) สาขานั้นตามข้อ ๖ วรรคสองและวรรคสาม

แผนงานฝึกอบรมสาขาใดที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งแล้ว มีสิทธิได้รับ การประเมินศักยภาพการฝึกอบรมเพื่อเสนอให้แพทยสภาพิจารณาอนุมัติเพิ่มหรือคงจำนวนการรับแพทย์เข้า รับการฝึกอบรมในปีการฝึกอบรมถัดไปได้

กรณีที่แผนงานฝึกอบรมสาขาของสถาบันฝึกอบรมแห่งใดไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรม ตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ระงับการรับแพทย์เข้าฝึกอบรมไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าแผนงานฝึกอบรมนั้น จะได้รับการรับรอง และหากถูกระงับการรับแพทย์เข้าฝึกอบรมตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปให้ยกเลิกแผนงานฝึกอบรมนั้น

ให้ อ.พ.ส. และราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของ แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่งตามวรรคหนึ่งซ้ำ เพื่อให้มีการพัฒนาการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยตามระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๖ วรรคสี่ และให้นำความในวรรคสองและวรรคสามมาใช้ บังคับโดยอนุโลมด้วย

ข้อ ๙ ให้สำนักงานเลขาธิการแพทยสภาเผยแพร่ มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประ- กอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ (มคอ.๑) ที่แพทยสภาอนุมัติแล้วตามข้อ ๖ ให้สาธารณะทราบทั่วกัน

ให้ราชวิทยาลัยเผยแพร่หลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมที่แพทยสภาเห็นชอบแล้ว ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ให้สาธารณะทราบทั่วกันด้วย

ข้อ ๑๐ แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมใดที่มีผู้สำเร็จการฝึกอบรมแล้วและยังคงเปิดการฝึก- อบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมนั้นให้ได้รับ การรับรองตามประกาศนี้ ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมใดที่เปิดการฝึกอบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับแต่ยัง ไม่มีผู้สำเร็จการฝึกอบรม ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมนั้นให้ได้รับการรับรองตาม ประกาศนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้สำเร็จการฝึกอบรม

สำหรับสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมที่จะรับผู้รับการฝึกอบรมใหม่เป็นครั้งแรก ต้องมีให้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับประกาศนี้ตั้งแต่ปีการฝึกอบรม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๑๑ ให้ราชวิทยาลัยกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของประกาศนี้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ กรกฎาคม ๒๕๖๑

(นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา)

นายกแพทยสภา

ผนวก ก. แนวทางพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ (มคอ.๑)

การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ให้ดำเนินการทำนองเดียวกันกับเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยกำหนดมาตรฐานคุณสมบัติและผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละสาขาและลักษณะของแต่ละหลักสูตร ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อสาขา

ระบุชื่อสาขาความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒. ชื่อหนังสืออนุมัติ/วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ระบุชื่อของหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๓. ราชวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมและที่เกี่ยวข้อง

ระบุชื่อราชวิทยาลัยที่แพทยสมาคมมอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรม รวมทั้งราชวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องทุกสาขา

๔. ลักษณะและพันธกิจของสาขา

ระบุลักษณะและพันธกิจของสาขานั้นแสดงเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่พันธกิจของสาขาไปยังผู้มีส่วนได้เสียหลักและภาคสุขภาพที่เกี่ยวข้องให้รับทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้พันธกิจของสาขานั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็น/ต้องการของชุมชนและสังคม และความจำเป็น/ต้องการของระบบสุขภาพ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมอื่นๆ ตามความเหมาะสม ตลอดจนต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียและตัวแทนผู้เข้าฝึกอบรมมีบทบาทในการกำหนดพันธกิจของสาขานั้นด้วย

๕. มาตรฐานความรู้ความชำนาญของแพทย์เฉพาะทาง

ระบุคุณสมบัติและขีดความสามารถที่ผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นสามารถทำได้โดยอิสระทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่

- ๕.๑ การบริบาลผู้ป่วย (Patient Care)
- ๕.๒ ความรู้และทักษะหัตถการทางเวชกรรม (Medical Knowledge & Procedural Skills)
- ๕.๓ ทักษะระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills)
- ๕.๔ การเรียนรู้และการพัฒนาจากฐานการปฏิบัติ (Practice-based Learning and Improvement)
- ๕.๕ วิชาชีพนิยม (Professionalism)
- ๕.๖ การทำเวชปฏิบัติให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพ (Systems-based Practice)

๖. มาตรฐานผลการเรียนรู้ ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สะท้อนคุณสมบัติและขีดความสามารถของแพทย์เฉพาะทางสาขานั้นทั้ง ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๖.๑ กิจกรรมวิชาชีพที่เชื่อมั่นได้ (Entrustable Professional Activities: EPA) ของแพทย์เฉพาะทางสาขานั้น โดยแต่ละกิจกรรมดังกล่าวให้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก) หัวข้อกิจกรรมวิชาชีพที่เชื่อมั่นได้ (title of the EPA)

- ข) ลักษณะเฉพาะและข้อจำกัด (specification and limitations)
- ค) เขตความรู้ความชำนาญที่เกี่ยวข้องมากที่สุด (most relevant domains of competence)
- ง) ประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมที่จำเป็นเพื่อให้เชื่อมั่นได้ (required experience, skills, attitude and behavior for entrustment)
- จ) แหล่งสารสนเทศการประเมินผลเพื่อประเมินความก้าวหน้าและก่อตั้งการตัดสินใจให้เชื่อมั่นรวบรวม (assessment information sources to assess progress and ground a summative entrustment decision)
- ฉ) ความเชื่อมั่นในการกำหนดระดับการกำกับดูแลถึงระยะใดของการฝึกอบรม (entrustment for which level of supervision is to be reached at which stage of training?)

๖.๒ **ขั้นขีดความสามารถ (milestones)** โดยจำแนกผลการเรียนรู้ของขีดความสามารถแต่ละอย่างเป็น ๕ ขั้น ดังนี้

- ก) ขั้น ๑ ให้เป็นผู้สังเกตการณ์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น (not allowed to practice the EPA)
- ข) ขั้น ๒ สามารถให้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเต็มที่ (practice the EPA with full supervision)
- ค) ขั้น ๓ สามารถให้ปฏิบัติเองได้ภายใต้การกำกับดูแล (practice the EPA with supervision on demand)
- ง) ขั้น ๔ สามารถให้ปฏิบัติเองได้โดยไม่ต้องกำกับดูแล (“unsupervised” practice allowed)
- จ) ขั้น ๕ อาจให้กำกับดูแลผู้อื่นปฏิบัติได้ (supervision task may be given)

๗. โครงสร้างหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม

ระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการดำเนินการฝึกอบรม/หลักสูตร รวมทั้งจำนวนระดับขั้นของการฝึกอบรมและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสาขาต่างๆ โดย ๑ ระดับขั้นเทียบเท่าการฝึกอบรมเต็มเวลาน้อยกว่า ๑ ปี ทั้งนี้แต่ละสาขาประเภทที่ ๑ และ ๒ ต้องมีไม่น้อยกว่า ๓ ระดับขั้น, และแต่ละอนุสาขาประเภทที่ ๓ ต้องมีไม่น้อยกว่า ๒ ระดับขั้น

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา ระบุเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม/หลักสูตร ซึ่งต้องครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- ๘.๑ ความรู้พื้นฐานทางเวชชีววิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์คลินิก วิทยาศาสตร์สังคมและพฤติกรรม และเวชศาสตร์ป้องกัน รวมทั้งโรคหรือภาวะของผู้ป่วยและเหตุการณ์ที่จำเป็นในสาขานั้น
- ๘.๒ การตัดสินใจทางคลินิก และการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
- ๘.๓ ทักษะการสื่อสาร
- ๘.๔ จริยธรรมทางการแพทย์
- ๘.๕ การสาธารณสุข และระบบบริการสุขภาพ
- ๘.๖ กฎหมายการแพทย์และนิติเวชวิทยา
- ๘.๗ หลักการบริหารจัดการ
- ๘.๘ ความปลอดภัยของผู้ป่วย
- ๘.๙ การดูแลตนเองของแพทย์
- ๘.๑๐ การเกี่ยวข้องกับการแพทย์ดั้งเดิม/ประเพณีนิยมพื้นถิ่น

๘.๑๑ พื้นฐานและระเบียบวิจัยทางการแพทย์ ทั้งการวิจัยทางคลินิกและเวชวิทยาการระบาด

๘.๑๒ เวชศาสตร์อิงหลักฐานประจักษ์

๙. กลวิธีการฝึกอบรม การประเมินผลการเรียนรู้ และการทำวิจัย

๙.๑ กลวิธีการฝึกอบรม

ก) กำหนดสภาวะการฝึกอบรม/ปฏิบัติงาน ทั้งด้านความรู้และด้านเวชปฏิบัติ

ข) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้รับการฝึกอบรมให้เป็นผู้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สติปัญญานำทาง สนับสนุนให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ใช้ความรู้ความชำนาญในสาขานั้น หรือบูรณาการร่วมกับสาขาอื่น สามารถเรียนรู้สร้างและประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ค) ให้มีการสัมมนาร่วมกับแพทย์เฉพาะทางและผู้ทรงคุณวุฒิต่างสถาบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งจัดให้มีฝึกอบรมในประเทศและต่างประเทศเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ที่จะสามารถพัฒนาและนำไปสู่กระบวนการทางวิชาการและวิชาชีพเวชกรรมเฉพาะทางสาขานั้น

ง) มีการหยิบยกกรณีศึกษาที่มีคุณภาพดีมาก มาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์สรุปประเด็นเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ อันเป็นการขยายการประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐานด้านการฝึกอบรมในระดับนานาชาติ

๙.๒ กลวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

ก) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการวัดและประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมและการเลื่อนระดับชั้น รวมทั้งการวัดและประเมินผลเพื่อวุฒิบัตร/หนังสืออนุมัติ

ข) ใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้รับการฝึกอบรม และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด

ค) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ราชวิทยาลัยกำหนดจากภายนอกสถาบันมาร่วมเป็นกรรมการประเมินผลการเรียนรู้

ง) เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการฝึกอบรมตามมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ที่ราชวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด เกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายการกิจกรรม

๙.๓ การทำวิจัย และการรับรองวุฒิบัตรฯ สาขานั้นให้มีคุณวุฒิ “เทียบเท่าปริญญาเอก”

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแพทย์เฉพาะทาง

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแพทย์ขณะที่กำลังรับการฝึกอบรม

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากสำเร็จการฝึกอบรม

๑๑. คุณสมบัติและจำนวนผู้รับการฝึกอบรมและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ ระบุคุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม โดยอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติตามที่แพทยสภาประกาศ กำหนดเป็นรายปี

๑๑.๒ ระบุเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม รวมทั้งการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๓ ระบุ “ศักยภาพการฝึกอบรม” อันได้แก่ จำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่แผนงานฝึกอบรมของสถาบัน ฝึกอบรมจะรับได้ในแต่ละชั้น โดยกำหนดเป็นสัดส่วนของจำนวนอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมแบบเต็มเวลาในข้อ ๑๒ และทรัพยากรการฝึกอบรมของสาขาที่ให้การฝึกอบรมตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓

ในกรณีที่แผนงานฝึกอบรมเป็นแบบที่มีสถาบันฝึกอบรมหลายแห่งรวมกัน สถาบันร่วมฝึกอบรม หรือสถาบันฝึกอบรมสมทบ ให้ใช้จำนวนอาจารย์ของสถาบันฝึกอบรมทุกแห่งที่กำหนดในข้อ ๑๒ ในการคำนวณ และหากสถาบันฝึกอบรมใดมีสถานภาพเป็นสถาบันร่วมฝึกอบรมหรือสถาบันฝึกอบรมสมทบให้แก่หลายแผนงานฝึกอบรมในสาขาเดียวกัน จำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่จะปฏิบัติงานในสถาบันฝึกอบรมแห่งนั้นในห้วงเวลาหนึ่งๆ จะต้องไม่เกินศักยภาพของสถาบันฝึกอบรมนั้น

๑๒.คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการฝึกอบรม

๑๒.๑ “อาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรม” หมายถึง อาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนการฝึกอบรม ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมต้องอยู่ประจำแผนงานฝึกอบรมนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการฝึกอบรม และจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมเกินกว่าหนึ่งแผนงานฝึกอบรมในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นแผนงานฝึกอบรมที่เป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมได้อีกหนึ่งแผนงานฝึกอบรม และอาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

ทั้งนี้ในแผนงานฝึกอบรมแต่ละแผน ต้องจัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมที่มีความรู้และทักษะในการจัดการฝึกอบรมและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้รับการฝึกอบรม และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่ฝึกอบรมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงานฝึกอบรมนั้นเป็นอย่างดี อย่างน้อย ๑ คน

๑๒.๒ “อาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรม” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม* ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมหลายแผนงานฝึกอบรมได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นแผนงานฝึกอบรมที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของแผนงานฝึกอบรมจำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

กำหนดอัตราส่วนของอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมเต็มเวลาหรือเทียบเท่าทั้งหมดต่อผู้รับการฝึกอบรมแต่ละระดับ = ๒ : ๑ เว้นแต่สาขาที่ต้องเร่งการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการในระบบสาธารณสุขของประเทศ ราชวิทยาลัยอาจแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อแพทยสภาขอปรับอัตราส่วนดังกล่าวเป็นการชั่วคราวได้ไม่เกินครึ่งละห้าปี แต่ทั้งนี้ต้องมีจำนวนอาจารย์มากกว่าผู้รับการฝึกอบรมแต่ละระดับอย่างน้อย ๑ คน

กรณีจำเป็นต้องให้มีอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมแบบบางเวลาร่วมด้วย ราชวิทยาลัยต้องระบุจำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มี ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรม เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้รับการฝึกอบรมได้ และภาระงานในสาขานั้นของอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมแบบบางเวลาเมื่อรวมกันทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่าภาระงานของจำนวนอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่ต้องทดแทน

* ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น หรือสาขาที่วิทยาลัยนั้นได้รับมอบหมายจากแพทยสภาให้ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือสาขาและอนุสาขาที่ผู้ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติสาขานั้นมีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อไปได้ตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่แพทยสภาเห็นชอบ

ในกรณีที่แผนงานฝึกอบรมการฝึกอบรมเป็นแบบที่มีสถาบันร่วมฝึกอบรมหรือมีสถาบันฝึกอบรม
สมทบ ให้อนุโลมใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวสำหรับการกำหนดจำนวนอาจารย์ในแต่ละแผนงานฝึกอบรม
นั้นได้ โดยทอนเป็นสัดส่วนตามเวลาที่สถาบันฝึกอบรมนั้นๆ มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม

๑๓. ทรัพยากรการฝึกอบรม การบริหารกิจการ และการจัดการ

ระบุจำนวนผู้ช่วย หัวหน้า และการบริหารเวชกรรม รวมทั้งทรัพยากรอื่นที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และ
การฝึกทักษะของผู้รับการฝึกอบรมแต่ละคนที่จะต้องปฏิบัติได้ตามขั้นขีดความสามารถอย่างน้อยขั้น ๓ ในทุก
กิจกรรมวิชาชีพที่เชื่อมั่นได้

๑๔. แนวทางการพัฒนาอาจารย์ ระบุแนวทางการพัฒนาอาจารย์ โดยจัดให้มี

๑๔.๑ การปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจหลักสูตรที่เปิดสอน กระบวนการ
แพทยศาสตรศึกษา นโยบายของราชวิทยาลัยและแพทยสภา

๑๔.๒ การส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริม
การฝึกอบรม การวิจัยอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนการทำวิจัย การฝึกอบรม ศึกษางานทางวิชาการและ
วิชาชีพ เข้าร่วมการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑๔.๓ การเสริมทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัยตามกระบวนการ
แพทยศาสตรศึกษา

๑๔.๔ ส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้

๑๔.๕ สนับสนุนการจัดทำผลงานทางวิชาการและวิชาชีพ

๑๕. การประเมินและการประกันคุณภาพหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม และการทบทวน/พัฒนาแผนงาน ฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมต้องได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ โดยต้องมีผลการดำเนินการบรรลุ
ตามเป้าหมายตัวบ่งชี้พื้นฐานทั้งหมดทุกเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนดตามเกณฑ์ของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษา
โลกกำหนด

แผนงานฝึกอบรมอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของแผนงาน
ฝึกอบรมหรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ใน
รายละเอียดของหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสู่การปฏิบัติ

ระบุข้อควรการดำเนินการของแผนงานฝึกอบรมในสถาบันฝึกอบรมที่ประสงค์จะเปิดการฝึกอบรม
หรือปรับปรุงแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขา
นั้น โดยให้สถาบันฝึกอบรมดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการฝึกอบรมตามหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรมใน
หัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม ตามมาตรฐานคุณวุฒิผู้มีความรู้ความ
ชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
แผนงานฝึกอบรมและอาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรมอย่างน้อย ๒ คน และบุคคลภายนอกซึ่งเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญหรือเทียบเท่าในสาขานั้นอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร/

แผนงานฝึกอบรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขานั้น โดยมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในผนวก ข.

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรมตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว สถาบัน/แผนงานฝึกอบรมอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมต้องการให้แพทย์เฉพาะทางที่สำเร็จการฝึกอบรมจากสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมนั้นมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าแพทย์เฉพาะทางในระดับคุณวุฒิและสาขาเดียวกันของสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน/แผนงานฝึกอบรม และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมนั้น โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายกิจกรรมวิชาชีพที่เชื่อมั่นได้และขึ้นขีดความสามารถของแพทย์เฉพาะทางสาขานั้น (curriculum mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายกิจกรรมในหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรมมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายกิจกรรม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบที่ คณะอนุกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านกำหนด (รายละเอียดของรายกิจกรรม) พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายกิจกรรมจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใดบ้าง สถาบัน/แผนงานฝึกอบรมต้องมอบหมายให้ภาควิชา/กลุ่มงานจัดทำรายละเอียดของรายกิจกรรมทุกรายกิจกรรม ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดฝึกอบรมในแต่ละระดับให้ครบทุกรายกิจกรรม

๑๖.๕ สถาบันฝึกอบรมต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วต่อราชวิทยาลัยที่แพทย์สมาคมมอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้นพิจารณาอนุมัติก่อน แล้วเสนอต่อให้แพทย์สภาเห็นชอบก่อนเปิดการฝึกอบรม โดยราชวิทยาลัยนั้นควรกำหนดระบบและกลไกการจัดทำและการอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม และรายละเอียดของรายกิจกรรมให้ชัดเจน

๑๖.๖ เมื่อราชวิทยาลัยอนุมัติและแพทย์สภาให้ความเห็นชอบหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรมตามข้อ ๑๖.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายกิจกรรมดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การฝึกอบรม และการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม และรายละเอียดของรายวิชา ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขานั้น

๑๖.๗ เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับแล้ว ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายกิจกรรม ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการฝึกอบรมในรายกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรมประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการฝึกอบรมเมื่อสิ้นปีการฝึกอบรม โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม กลยุทธ์การประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม หรือการจัดการฝึกอบรมก็สามารถทำได้

๑๖.๘ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการฝึกอบรม และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าผู้รับการฝึกอบรมบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗.การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

นอกจากการดำเนินการตามข้อ ๙ แห่งประกาศแพทยสภา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว อย่างน้อยให้ประกาศใน website ของราชวิทยาลัย ที่กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้น โดยอาจดำเนินการโดยอนุโลมตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ก็ได้

**ผนวก ข. แนวทางการจัดทำแผนงานฝึกอบรม รายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของกิจกรรม
และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของสถาบันฝึกอบรม**

อนุสนธิจากข้อ ๗ แห่งประกาศแพทยสภา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของแผนงานฝึกอบรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๑) ของสาขาที่ดำเนินการฝึกอบรมแต่ละสาขา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ (มคอ.๒) โดยระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ราชวิทยาลัยที่กำกับดูแล

ระบุชื่อราชวิทยาลัยที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม

๒. พันธกิจของแผนงานฝึกอบรม

ต้องมีการระบุพันธกิจของแผนงานฝึกอบรมแสดงเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่พันธกิจของแผนงานฝึกอบรมไปยังภาคสุขภาพที่เกี่ยวข้องให้รับทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้พันธกิจของแผนงานฝึกอบรมต้องอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของชุมชนและสังคม ความต้องการของระบบสุขภาพ และความรับผิดชอบทางสังคมอื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยผู้มีส่วนได้เสียและตัวแทนผู้เข้าฝึกอบรมต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดพันธกิจของแผนงานฝึกอบรมด้วย

แผนงานฝึกอบรมต้องจัดการฝึกอบรมให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความเอื้ออาทรและใส่ใจในความปลอดภัย เพื่อการแก้ไขปัญหาและสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน โดยยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานการดูแลแบบองค์รวม และมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสมเพื่อธำรงสุขภาพของผู้เข้าฝึกอบรมด้วย

๓. สัมฤทธิ์ผลของแผนงานฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ (intended learning outcomes/ milestones) ที่ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นทั้ง ๖ ด้านดังต่อไปนี้

๓.๑. การบริบาลผู้ป่วย (patient care) ได้แก่ การบริบาลโดยใช้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของการดูแลแบบองค์รวม คำนึงถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัย รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานในสาขานั้นได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีการกำกับดูแล

๓.๒. ความรู้และทักษะหัตถการเวชกรรม (medical knowledge & procedural skills) สามารถทำเวชปฏิบัติได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาที่เข้ารับการฝึกอบรม

๓.๓. ทักษะระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (interpersonal and communication skills)

๓.๔. การเรียนรู้และการพัฒนาจากฐานการปฏิบัติ (practice-based learning and improvement) โดยสามารถปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพหรือเป็นทีมได้

๓.๕. ความสามารถในการทำงานตามหลักวิชาชีพนิยม (professionalism) รวมทั้งคุณลักษณะของความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (continue medical education) หรือการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (continue professional development)

๓.๖. การทำเวชปฏิบัติให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพ (systems-based practice) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศ ระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย รวมทั้งการใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ในการกำหนดสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ของแผนงานฝึกอบรมต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

- (๑) ผลสัมฤทธิ์การศึกษาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ
- (๒) พื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับการประกอบวิชาชีพหรือการฝึกอบรมเฉพาะสาขาต่อไปในอนาคต
- (๓) บทบาทในอนาคตในภาคสุขภาพ
- (๔) ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- (๕) ความต้องการด้านสุขภาพของชุมชน ระบบสุขภาพ และความรับผิดชอบต่อด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) พฤติกรรมแห่งวิชาชีพ
- (๗) องค์กรประกอบทั่วไปและองค์ประกอบจำเพาะของสาขาวิชา
- (๘) พฤติกรรมที่เหมาะสมต่อผู้ป่วยและญาติ รุ่นพี่ รุ่นน้อง อาจารย์ และเพื่อนร่วมงานในวิชาชีพสุขภาพต่างๆ

๔. แผนงานฝึกอบรม

๔.๑. วิธีการให้การฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องระบุวิธีการฝึกอบรมหลักที่จัดให้แก่ผู้รับการฝึกอบรม เพื่อให้ได้ประสบ-การณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นการฝึกอบรมโดยใช้การปฏิบัติเป็นฐาน (practice-based training) มีส่วนร่วมในการบริหารและรับผิดชอบต่อผู้ป่วย คำนึงถึงศักยภาพและการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกอบรม (trainee-centered) มีการบูรณาการภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ บูรณาการการฝึกอบรมกับงานบริหารผู้ป่วยอย่างเหมาะสม โดยให้ระบุวิธีการฝึกอบรม และเป้าประสงค์หลักในแต่ละช่วงหรือระดับ (milestone) ของการฝึกอบรม มีการติดตามตรวจสอบ กำกับดูแล (supervision) และให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) อย่างสม่ำเสมอ

๔.๒. เนื้อหาการฝึกอบรม (หลักสูตร): เนื้อหาการฝึกอบรม/หลักสูตร ต้องครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- (๑) พื้นฐานความรู้ด้านชีววิทยาการแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์คลินิก สังคมและพฤติกรรมศาสตร์ เวชศาสตร์ป้องกัน รวมทั้งโรคหรือภาวะของผู้ป่วยและหัตถการที่จำเป็นในสาขานั้น
- (๒) การตัดสินใจทางคลินิก และการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
- (๓) ทักษะการสื่อสาร
- (๔) เวชจริยศาสตร์
- (๕) การสาธารณสุข และระบบบริการสุขภาพ
- (๖) กฎหมายการแพทย์และนิติเวชวิทยา
- (๗) หลักการบริหารจัดการ
- (๘) ความปลอดภัยของผู้ป่วย
- (๙) การดูแลตนเองของแพทย์
- (๑๐) การเกี่ยวเนื่องกับการแพทย์เสริมเวชกรรม
- (๑๑) พื้นฐานและระเบียบวิจัยทางการแพทย์ ทั้งการวิจัยทางคลินิกและระบาดวิทยาคลินิก
- (๑๒) เวชศาสตร์เชิงประจักษ์

๔.๓. จำนวนระดับชั้นการฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมจะต้องระบุจำนวนระดับชั้นของการฝึกอบรม โดย ๑ ระดับชั้นเทียบเท่าการฝึกอบรมเต็มเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ทั้งนี้สาขาประเภทที่ ๑ และ ๒ ต้องมีระดับชั้นไม่น้อยกว่า ๓ ระดับชั้น, และอนุสาขาประเภทที่ ๓ ต้องมีระดับชั้นไม่น้อยกว่า ๒ ระดับชั้น

๔.๔. การบริหารกิจการและการจัดการฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องมีคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการบริหาร การจัดการ การประสานงาน และการประเมินผล สำหรับแต่ละขั้นตอนของการฝึกอบรม รวมถึงการให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เหมาะสมมีส่วนร่วมในการวางแผนฝึกอบรม

ประธานแผนงานฝึกอบรมต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และได้รับการรับรองจากราชวิทยาลัยที่กำกับดูแล

๔.๕. สภาพการปฏิบัติงาน

แผนงานฝึกอบรมต้องจัดให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ (รวมถึงการอยู่เวร) ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ระบุกฎเกณฑ์และประกาศให้ชัดเจนเรื่องเงื่อนไขงานบริการและความรับผิดชอบของผู้รับการฝึกอบรม มีการกำหนดการฝึกอบรมทดแทนในกรณีที่ผู้รับการฝึกอบรมมีการลาพัก (เช่น การลาคลอดบุตร การเจ็บป่วย การเกณฑ์ทหาร การถูกเรียกฝึกกำลังสำรอง การศึกษาดูงานนอกแผนงานฝึกอบรม) จัดให้มีค่าตอบแทนผู้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งและงานที่ได้รับมอบหมาย และควรมีการระบุชั่วโมงการทำงานที่เหมาะสม

๔.๖. การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลผู้รับการฝึกอบรม ประกอบด้วย

(๑) การวัดและประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมและการเลื่อนระดับชั้น แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดและดำเนินการวัดและประเมินผลผู้รับการฝึกอบรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ กำหนดวิธีและรูปแบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม จัดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมในแต่ละระดับชั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมหรือเพื่อการเลื่อนระดับชั้น ระบุเกณฑ์การผ่านการสอบหรือการประเมินแบบอื่นที่ชัดเจน รวมถึงจำนวนครั้งที่อนุญาตให้สอบแก้ตัว มีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้รับการฝึกอบรมอย่างทันกาล จำเพาะ สร้างสรรค์ และเป็นธรรมบนพื้นฐานของผลการวัดและประเมินผล นอกจากนี้แผนงานฝึกอบรมต้องจัดให้มีระบบยุทธวิธีผลการวัดและประเมินผล แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดเกณฑ์การเลื่อนระดับชั้นและเกณฑ์การยุติการฝึกอบรมของผู้รับการฝึกอบรมให้ชัดเจนและแจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรมทราบก่อนเริ่มการฝึกอบรม

(๒) การวัดและประเมินผลเพื่อวุฒิบัตรฯ ราชวิทยาลัยที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรมจะต้องระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้ารับการสอบเพื่อวุฒิบัตร วิธีการวัดและประเมินผล และเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์ การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

๕. การรับและคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดและดำเนินนโยบายการรับและคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรมที่ชัดเจน โดยต้องสอดคล้องกับพันธกิจของแผนงานฝึกอบรม กระบวนการคัดเลือกต้องมีความโปร่งใส และยุติธรรม

๕.๑. คุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม แผนงานฝึกอบรมต้องระบุคุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรมให้ชัดเจน และเป็นไปตามข้อบังคับและประกาศของแพทยสภา

๕.๒. **จำนวนผู้รับการฝึกอบรม** แผนงานฝึกอบรมต้องระบุจำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่แผนงานฝึกอบรมสามารถรับได้ทั้งหมด หรือเรียกว่าศักยภาพในการฝึกอบรม ของแผนงานฝึกอบรมนั้น โดยให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนของจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา และปริมาณงานบริการของสาขาที่ให้การฝึกอบรมตามที่ระบุไว้

กรณีแผนงานฝึกอบรมจำเป็นต้องจัดให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมปฏิบัติงานแบบไม่เต็มเวลาด้วย ให้ใช้หลักเกณฑ์ในการคำนวณตามที่กำหนดใน ๖.

๖. อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

กำหนดอัตราส่วนของอาจารย์เต็มเวลาหรือเทียบเท่าทั้งหมด ต่อ ผู้รับการฝึกอบรมแต่ละระดับชั้น = ๒ : ๑ เว้นแต่สาขาที่ต้องเร่งการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของระบบสาธารณสุขของประเทศ อาจแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อแพทยสภาเพื่อขออนุมัติปรับอัตราส่วนดังกล่าวเป็นการชั่วคราวได้ไม่เกินครั้งละห้าปี

สถาบันฝึกอบรมต้องกำหนดและดำเนินนโยบายการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมให้สอดคล้องกับพันธกิจของแผนงานฝึกอบรม โดยต้องระบุคุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมที่ชัดเจนให้ครอบคลุมความรู้ความชำนาญที่ต้องการ คุณสมบัติทางวิชาการ ความเป็นครู และความชำนาญทางเวชกรรม รวมทั้งต้องระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ ภาระงานของอาจารย์ และสมดุระหว่างงานด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรม รวมทั้งเกณฑ์จำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมที่แผนงานฝึกอบรมจะต้องมีก่อนขอเปิดเป็นแผนงานฝึกอบรม ให้เป็นไปตามที่เกณฑ์หลักสูตรแต่ละสาขานั้นกำหนดไว้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒ คน หากจำเป็นต้องให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลาร่วมด้วย แผนงานฝึกอบรมจะต้องระบุจำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่แผนงานฝึกอบรมจะต้องจัดให้มี ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้รับการฝึกอบรมได้ และภาระงานในสาขานั้นของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลาเมื่อรวมกันทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่าภาระงานของจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่ต้องทดแทน

ในกรณีที่แผนงานฝึกอบรมเป็นแบบที่มีสถาบันร่วมฝึกอบรม หรือมีสถาบันฝึกอบรมสมทบ อนุโลมให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวสำหรับการกำหนดจำนวนอาจารย์ในแต่ละแผนงานฝึกอบรม โดยทอนเป็นสัดส่วนตามเวลาที่แผนงานฝึกอบรมนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม

อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมจะต้องมีเวลาเพียงพอสำหรับการให้การฝึกอบรม ให้คำปรึกษา ให้การกำกับดูแล และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านการแพทย์และด้านแพทยศาสตรศึกษา แผนงานฝึกอบรม ต้องจัดให้มีการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นระบบ และมีการประเมินอาจารย์เป็นระยะ

๗. ทรัพยากรทางการศึกษา

แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดและดำเนินนโยบายเกี่ยวกับทรัพยากรการศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

๗.๑. สถานที่และโอกาสในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัย สามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเพียงพอ มีอุปกรณ์สำหรับฝึกอบรมภาคปฏิบัติ และมีสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่ปลอดภัย

๗.๒. การคัดเลือกและรับรองการเป็นสถานที่สำหรับการฝึกอบรม จำนวนผู้ป่วยเพียงพอและชนิดของผู้ป่วยหลากหลายสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ที่คาดหวัง ทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอกเวลาราชการ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกทางคลินิกและการเรียนภาคปฏิบัติที่พอเพียงสำหรับสนับสนุนการเรียนรู้

๗.๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนรู้ที่ผู้รับการฝึกอบรมสามารถเข้าถึงได้ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักจริยธรรม

๗.๔. การจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับผู้ร่วมงานและบุคลากรวิชาชีพอื่น

๗.๕. ความรู้และการประยุกต์ความรู้พื้นฐานและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในสาขาวิชาที่ฝึกอบรม มีการบูรณาการและสมดุลระหว่างการฝึกอบรมกับการวิจัยอย่างเพียงพอ

๗.๖. การนำความเชี่ยวชาญทางแพทยศาสตรศึกษาใช้ในการจัดทำแผนฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินการฝึกอบรม

๗.๗. การฝึกอบรมในสถาบันอื่น ทั้งในและนอกประเทศตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ตลอดจนระบบการโอนผลการฝึกอบรม

๘. การประเมินแผนงานฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องกำกับดูแลการฝึกอบรมให้เป็นไปตามแผนงานฝึกอบรมเป็นประจำ มีกลไกสำหรับการประเมินหลักสูตรและนำไปใช้จริง การประเมินแผนงานฝึกอบรม ต้องครอบคลุม

๘.๑. พันธกิจของแผนงานฝึกอบรม

๘.๒. สัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์

๘.๓. แผนฝึกอบรม

๘.๔. ขั้นตอนการดำเนินงานของแผนฝึกอบรม

๘.๕. การวัดและประเมินผล

๘.๖. พัฒนาการของผู้รับการฝึกอบรม

๘.๗. ทรัพยากรทางการศึกษา

๘.๘. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

๘.๙. ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการรับสมัครผู้รับการฝึกอบรมและความต้องการของระบบสุขภาพ

๘.๑๐. แผนงานฝึกอบรมร่วม/สมทบ

๘.๑๑. ข้อควรปรับปรุง

แผนงานฝึกอบรมต้องแสวงหาข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการฝึกอบรม/หลักสูตร จากผู้ให้การฝึกอบรม ผู้รับการฝึกอบรม นายจ้าง และผู้มีส่วนได้เสียหลัก รวมถึงการใช้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรม ในการประเมินการฝึกอบรม/หลักสูตร

๙. การทบทวนและการพัฒนา

แผนงานฝึกอบรม ต้องจัดให้มีการทบทวนและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยทุก ๕ ปี ปรับปรุงกระบวนการ โครงสร้าง เนื้อหา สัมฤทธิ์ผล และสมรรถนะของผู้สำเร็จการฝึกอบรม รวมถึงการวัดและการประเมินผล และสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรม ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ มีข้อมูลอ้างอิง และแจ้งผลการทบทวน และพัฒนาให้แพทย์สภารับทราบ

๑๐.การบริหารกิจการและธุรการ

๑๐.๑. แผนงานฝึกอบรมต้องบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่กำหนดไว้ในด้านต่างๆ ได้แก่ การรับสมัครผู้รับการฝึกอบรม (เกณฑ์การคัดเลือกและจำนวนที่รับ) กระบวนการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ การออกเอกสารที่แสดงถึงการสำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละระดับ หรือหลักฐานอย่างเป็นทางการอื่นๆที่สามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงการผ่านการฝึกอบรมในระดับนั้นได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑๐.๒. แผนงานฝึกอบรมต้องกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณของแผนงานฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับความจำเป็นด้านการฝึกอบรม

๑๐.๓. แผนงานฝึกอบรมต้องมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานและมีความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของการฝึกอบรมและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดีและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

๑๐.๔. แผนงานฝึกอบรมต้องจัดให้มีให้มีจำนวนสาขาความเชี่ยวชาญทางการแพทย์และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องครบถ้วน สอดคล้องกับข้อบังคับและประกาศของแพทยสภาในการเปิดการฝึกอบรม

๑๑.การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

แผนงานฝึกอบรมต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายในสถาบันฝึกอบรมเป็นประจำ รวมทั้งมีการประกันคุณภาพการฝึกอบรมโดยราชวิทยาลัยที่กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้นตามระบบ กลไก และเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนด อย่างน้อยทุก ๕ ปี

ผนวก ค. เกณฑ์มาตรฐานการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๓)

เกณฑ์มาตรฐานการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นเกณฑ์ในการขอเปิดดำเนินการ/ปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ และรับรองสถาบันฝึกอบรมที่ผลิตแพทย์เฉพาะทาง ที่พัฒนาขึ้นโดยอนุวัติตามเกณฑ์มาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลก ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ (Postgraduate Medical Education WFME Global Standards for Quality Improvement: the 2015 Revision) ร่วมกับเกณฑ์ว่าด้วยการการขอเปิดดำเนินการ/ปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม ตามประกาศ และผ่านการพิจารณาทบทวนของผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันฝึกอบรม และราชวิทยาลัยต่างๆ

ในผนวกนี้

“องค์ประกอบ” คือส่วนประกอบกว้างๆ ของโครงสร้าง กระบวนการ และสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม มี ๙ องค์ประกอบ ได้แก่

- องค์ประกอบที่ ๑ พันธกิจและสัมฤทธิ์ผล
- องค์ประกอบที่ ๒ แผนงานฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๓ การประเมินผลผู้รับการฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๔ ผู้รับการฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๕ อาจารย์/ผู้ให้การฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๖ ทรัพยากรการฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๗ การประเมินแผนงานฝึกอบรม
- องค์ประกอบที่ ๘ การบริหารกิจการและการจัดการ
- องค์ประกอบที่ ๙ การพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง

“อนุประกอบ” คือแง่มุมที่จำเพาะภายในองค์ประกอบหลัก ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของการดำเนินการ

“ข้อมาตรฐาน” หมายถึง ข้อกำหนดมาตรฐานพื้นฐานที่ต้องบรรลุโดยแผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมทุกแห่ง ซึ่งต้องแสดงให้เห็นในระหว่างการตรวจประเมิน กำหนดโดยมีคำว่า “ต้อง” และใช้อักษร “ม” นำหน้าหมายเลขข้อ

“ข้อพัฒนาคุณภาพ” หมายถึง ข้อกำหนดเพื่อการพัฒนาคุณภาพการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับฉันทมติจากนานาชาติว่าเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับแผนงานฝึกอบรม การบรรลุผลหรือความคิดริเริ่มในการที่จะบรรลุผลนั้นควรได้รับการบันทึกเอาไว้โดยสถาบันฝึกอบรม การบรรลุข้อพัฒนาดังกล่าวนี้นั้นแตกต่างไปตามช่วงของการพัฒนา ทรัพยากร และนโยบายการศึกษาของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง ซึ่งแม้กระทั่งสถาบันฝึกอบรมที่พัฒนามากที่สุดก็ยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อมาตรฐานเหล่านี้ได้ทั้งหมด มีจำนวนรวม ข้อกำหนดโดยมีคำว่า “ควร” และใช้อักษร “พ” นำหน้าหมายเลขข้อ

“สถาบันฝึกอบรม” หมายความว่า สถาบันทางการแพทย์ที่ทำการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ที่แพทยสภารับรองตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

“แผนงานฝึกอบรม” หมายความว่า แผนที่วางไว้เป็นแนวในการดำเนินการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขาของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง ซึ่งแพทยสภารับรองให้

ดำเนินการหลักสูตรตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อการฝึกอบรม
ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น

องค์ประกอบที่ ๑: พันธกิจและสัมฤทธิ์ผล

อนุประกอบที่ ๑.๑ พันธกิจ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๑.๑.๑ มีพันธกิจของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรแสดงเป็นลายลักษณ์อักษร
- ม๑.๑.๒ เผยแพร่พันธกิจของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรไปยังส่วนงานสุขภาพที่เกี่ยวข้องให้รับทราบโดยทั่วกัน
- ทั้งนี้ พันธกิจของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานข้อกำหนด ดังต่อไปนี้
- ม๑.๑.๓ คำนึงถึงความต้องการด้านสุขภาพของชุมชนและสังคม
- ม๑.๑.๔ ความต้องการของระบบบริการสุขภาพ
- ม๑.๑.๕ มุมมองอื่นๆ ด้านความรับผิดชอบต่อทางสังคมตามความเหมาะสม
- และโครงสร้างของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรต้องประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยต้องเน้นภาคปฏิบัติเพื่อที่จะผลิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติ ต่อไปนี้
- ม ๑.๑.๖ มีความรู้ความสามารถในเวชปฏิบัติที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาที่เข้ารับการฝึกอบรม
- ม๑.๑.๗ มีความสามารถในการทำงานตามหลักวิชาชีพนิยม
- ม๑.๑.๘ สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างเต็มตัวโดยไม่ต้องมีการกำกับดูแล
- ม๑.๑.๙ สามารถปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพหรือเป็นทีมได้
- ม๑.๑.๑๐ มีเจตนาธรรมและเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต เข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง (CME) หรือการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD)
- ม๑.๑.๑๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมสามารถดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความเอื้ออาทรและใส่ใจในความปลอดภัยเพื่อการแก้ไขปัญหาและการสร้างเสริมสุขภาพ โดยยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของการดูแลแบบองค์รวม
- ม๑.๑.๑๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรสามารถทำให้ผู้รับการฝึกอบรมมีสภาพการทำงานที่เหมาะสมและสามารถรักษาสุขภาพของผู้รับการฝึกอบรมได้อย่างสมดุล

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ส่งเสริมให้

- พ๑.๑.๑ มีนวัตกรรมที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถที่ครอบคลุมและจำเพาะเจาะจงมากกว่าความสามารถขั้นพื้นฐาน
- พ๑.๑.๒ ผู้รับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิชาการ/ผู้ชำนาญการ ในสาขาวิชาที่เลือกฝึกอบรม
- พ๑.๑.๓ ผู้รับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาไปสู่ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบสุขภาพ

อนุประกอบที่ ๑.๒ หลักวิชาชีพนิยมและภาวะอิสระทางวิชาชีพ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๑.๒.๑ รวมเรื่องหลักวิชาชีพนิยมในแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร
- ม๑.๒.๒ ส่งเสริมความเป็นอิสระทางวิชาชีพเพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติต่อผู้ป่วยและชุมชนได้อย่างดีที่สุด

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๑.๒.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ามีความร่วมมือกับรัฐบาลและคู่ความร่วมมืออื่นๆ โดยคงความมีอิสระขององค์กรตนเองได้อย่างเหมาะสม
- พ๑.๒.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ามีเสรีภาพทางวิชาการ

อนุประกอบที่ ๑.๓ สัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” กำหนดสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ (intended learning outcomes) ของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

- ม๑.๓.๑ ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมเวชบัณฑิตศึกษาที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะ และเจตคติ
- ม๑.๓.๒ พื้นฐานที่เหมาะสมของผู้รับการฝึกอบรมสำหรับการประกอบวิชาชีพในอนาคตในสาขาวิชาที่เลือกฝึกอบรม
- ม๑.๓.๓ บทบาทอนาคตในระบบสุขภาพ
- ม๑.๓.๔ ความมุ่งมั่นและทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ม๑.๓.๕ ความต้องการด้านสุขภาพของชุมชน ความต้องการของระบบสุขภาพ และความรับผิดชอบด้านอื่นๆ ทางสังคมที่เกี่ยวข้อง
- ม๑.๓.๖ พฤติกรรมแห่งวิชาชีพ
- ม๑.๓.๗ องค์ประกอบทั่วไปและองค์ประกอบจำเพาะของสาขาวิชานั้นๆ
- ม๑.๓.๘ พฤติกรรมที่เหมาะสมต่อผู้ป่วยและญาติ ผู้รับการฝึกอบรมอื่นๆ อาจารย์ รวมทั้งเพื่อนร่วมงานวิชาชีพอื่น
- ม๑.๓.๙ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อนร่วมงานทั้งในวิชาชีพของตนและวิชาชีพอื่น ตลอดจนผู้ป่วยและญาติ
- ม๑.๓.๑๐ ทำให้ผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๑.๓.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระดับแพทยศาสตรบัณฑิตกับการฝึกอบรมระดับแพทย์เฉพาะทาง

อนุประกอบที่ ๑.๔ การมีส่วนร่วมในการกำหนดพันธกิจและสัมฤทธิ์ผล

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๑.๔.๑ ระบุพันธกิจและกำหนดสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร โดยร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียหลัก

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๑.๔.๑ กำหนดพันธกิจและสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รับจากผู้มีส่วนได้เสียอื่น

องค์ประกอบที่ ๒: หลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๒.๑ กรอบแผนงานฝึกอบรมเวชบัณฑิต

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๒.๑.๑ กำหนดกรอบของการฝึกอบรมบนพื้นฐานของสัมฤทธิ์ผลที่พึงประสงค์และคุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม
- ม๒.๑.๒ สร้างกรอบการฝึกอบรมบนพื้นฐานของสัมฤทธิ์ผลที่ได้มาจากการศึกษาระดับแพทยศาสตรบัณฑิต
- ม๒.๑.๓ บริหารจัดการกรอบการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและโปร่งใส
- ม๒.๑.๔ ฝึกอบรมภาคปฏิบัติที่ผู้รับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการบริหารและรับผิดชอบดูแลผู้ป่วย
- ม๒.๑.๕ ใช้วิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เชื่อมั่นได้ว่ามั่นใจได้ว่าการบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ
- ม๒.๑.๖ จัดให้มีการฝึกอบรมโดยยึดหลักความเท่าเทียม
- ม๒.๑.๗ ใช้หลักการของผู้รับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลาง เพื่อกระตุ้น เตรียมความพร้อม และสนับสนุนให้ผู้รับการฝึกอบรมได้แสดงความรับผิดชอบต่อกระบวนการเรียนรู้ของตนเองและได้สะท้อนการเรียนรู้นั้นๆ (self-reflection)
- ม๒.๑.๘ ขึ้นกับผู้รับการฝึกอบรมโดยอาศัยหลักการของการกำกับดูแล (supervision) การประเมินค่า (appraisal) และการให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback)
- ม๒.๑.๙ ให้ผู้รับการฝึกอบรมรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร รวมทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้รับการฝึกอบรม
- ม๒.๑.๑๐ รวมความรับผิดชอบหรือพันธสัญญาในข้อพิจารณาด้านจริยธรรมเข้าไปในแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรด้วย

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๒.๑.๑ เพิ่มระดับความรับผิดชอบด้วยตัวเองของผู้รับการฝึกอบรมให้มากขึ้นตามระดับความรู้และทักษะทางคลินิกที่เพิ่มขึ้น
- พ๒.๑.๒ ตระหนักในข้อกำหนดทางเพศ วัฒนธรรม และศาสนา รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถมีปฏิสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสม

อนุประกอบที่ ๒.๒ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๒.๒.๑ แนะนำพื้นฐานและวิธีวิทยาการศึกษาวิจัยเวชกรรมไว้ในฝึกอบรม ทั้งการวิจัยทางคลินิกและวิทยาการระบาดคลินิก
- ม ๒.๒.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการใช้เหตุและผลที่เป็นวิทยาศาสตร์
- ม๒.๒.๓ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมคุ้นเคยกับการประยุกต์ใช้เวชกรรมอิงหลักฐานประจักษ์ผ่านประสบการณ์ทางคลินิกที่หลากหลายและสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๒.๒.๑ รวมการสอนการประเมินวิพากษ์ (critical appraisal) งานวิจัยและข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ไว้อย่างเป็นทางการ
- พ๒.๒.๒ ปรับปรุงเนื้อหาตามข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

อนุประกอบที่ ๒.๓ เนื้อหาของการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ครอบคลุมภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ หรือประสบการณ์การเรียนรู้ ในประเด็นต่างๆ ไว้ในเนื้อหาของแผนงานฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

- ม๒.๓.๑ พื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์คลินิก สังคมและพฤติกรรมศาสตร์ รวมทั้งเวชศาสตร์ป้องกัน
- ม๒.๓.๒ การตัดสินใจทางคลินิก
- ม๒.๓.๓ ทักษะการสื่อสาร
- ม๒.๓.๔ จริยธรรมทางการแพทย์
- ม๒.๓.๕ ระบบสาธารณสุข
- ม๒.๓.๖ กฎหมายทางการแพทย์และนิติเวชวิทยา
- ม๒.๓.๗ หลักการบริหารจัดการ
- ม๒.๓.๘ ความปลอดภัยของผู้ป่วย
- ม๒.๓.๙ การดูแลตนเองของแพทย์
- ม๒.๓.๑๐ การแพทย์ดั้งเดิม/ประเพณีนิยมพื้นถิ่น/ทางเลือก
- ม๒.๓.๑๑ บริหารจัดการการฝึกอบรมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความอิสระของผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๒.๓.๑ ปรับปรุงเนื้อหาความรู้ ทักษะ และเจตคติให้สัมพันธ์กับบทบาทที่หลากหลายของแพทย์
- พ๒.๓.๒ ปรับเนื้อหาตามการเปลี่ยนแปลงและความจำเป็นของระบบบริการสุขภาพ

อนุประกอบที่ ๒.๔ โครงสร้าง ส่วนประกอบ และระยะเวลาของการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๒.๔.๑ อธิบายโครงสร้างและองค์ประกอบทั้งหมด รวมทั้งระยะเวลาของการฝึกอบรมด้วย

- ม๒.๔.๒ แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบภาคบังคับและองค์ประกอบทางเลือกในการฝึกอบรม
- ม๒.๔.๓ บูรณาการทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ
- ม๒.๔.๔ คำนึงถึงกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของแพทยสภา
- ม๒.๔.๕ เปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีประสบการณ์กับการตอบสนองของระบบสุขภาพระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ ต่อความจำเป็นด้านสุขภาพของประชาชน

ข้อพัฒนาคุณภาพ

ในการพิจารณาระยะเวลาของการฝึกอบรม แผนงานฝึกอบรม “ควร” พิจารณาประเด็นต่อไปนี้

- พ๒.๔.๑ ข้อกำหนดสัมฤทธิ์ผลพื้นฐานของแพทยศาสตรบัณฑิต ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่จะฝึกอบรม
 - พ๒.๔.๒ บทบาทของผู้สำเร็จการฝึกอบรมเมื่อไปปฏิบัติงานในภาคสุขภาพต่างๆ
 - พ๒.๔.๓ ทางเลือกอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการใช้การศึกษาล่วงหน้า (time-based education)
- หมายเหตุ ไม่นับคะแนนข้อ พ๒.๔.๑ และ พ๒.๔.๒

อนุประกอบที่ ๒.๕ องค์การการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๒.๕.๑ กำหนดความรับผิดชอบและอำนาจในการจัดการ การประสานงาน การบริหาร และการประเมินผล สำหรับแต่ละส่วนงานและขั้นตอนของการฝึกอบรม
- ม๒.๕.๒ มีตัวแทนของผู้มีส่วนได้เสียหลักและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในการวางแผนงานฝึกอบรม
- ม๒.๕.๓ วางแผนงานฝึกอบรมให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในสาขาวิชาที่เลือกฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๒.๕.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการเรียนรู้จากหลายแหล่ง
- พ๒.๕.๒ ประสานงานกับแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้สัมผัสประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้นในสาขาวิชาที่เลือกฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๒.๖ ความสัมพันธ์ระหว่างแผนงานฝึกอบรมเวชบัณฑิตและงานบริการ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๒.๖.๑ อธิบายและให้ความสำคัญว่าการฝึกงานนั้นเป็นการพัฒนาวิชาชีพ
- ม๒.๖.๒ บูรณาการการฝึกอบรมเข้ากับงานบริการ
- ม๒.๖.๓ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการฝึกอบรมและงานบริการส่งเสริมซึ่งกันและกัน

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๒.๖.๑ บริหารจัดการให้มีการใช้ขีดความสามารถของระบบสุขภาพเพื่อการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนุประกอบที่ ๓.๑ วิธีการวัดและประเมินผล

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๓.๑.๑ กำหนดและดำเนินนโยบายการวัดและประเมินผลผู้รับการฝึกอบรม
- ม๓.๑.๒ ให้คำจำกัดความ, แดลง, และจัดพิมพ์ หลักการ วัดดูประสงค์ วิธีการ และวิธีการปฏิบัติในการประเมินผู้รับการฝึกอบรม รวมถึงการทดสอบความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ที่มีการใช้
- ม๓.๑.๓ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ
- ม๓.๑.๔ ใช้ชุดและรูปแบบการประเมินที่สอดคล้องกับประโยชน์จากการประเมิน ซึ่งรวมถึงการใช้ผู้ประเมินหลายคนและวิธีการประเมินที่หลากหลาย
- ม๓.๑.๕ บอกเกณฑ์การผ่านการสอบหรือการประเมินแบบอื่น รวมถึงจำนวนครั้งที่อนุญาตให้สอบแก้ตัว
- ม๓.๑.๖ ประเมินผลและอ้างอิง ค่าความเที่ยง ความตรง และความยุติธรรมของวิธีการประเมิน
- ม๓.๑.๗ มีระบบการอุทธรณ์ผลการประเมินขึ้นกับหลักยุติธรรมหรือกระบวนการทางกฎหมาย

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๓.๑.๑ ส่งเสริมให้มีการรวมการสอบจากภายนอก
- พ๓.๑.๒ ใช้วิธีการประเมินใหม่ๆ ตามความเหมาะสม
- พ๓.๑.๓ บันทึกประเภทและระดับของการฝึกอบรมที่แตกต่างกันในสมุดบันทึกการฝึกอบรม (log book)

อนุประกอบ ๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการเรียนรู้

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ใช้หลักการ วิธีการ และการปฏิบัติในการประเมินที่

- ม๓.๒.๑ สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาที่พึงประสงค์และรูปแบบการสอนอย่างชัดเจน
- ม๓.๒.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมได้บรรลุสัมฤทธิ์ผลการศึกษาที่พึงประสงค์
- ม๓.๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกอบรม
- ม๓.๒.๔ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ากระบวนการฝึกอบรมมีความครอบคลุมและตรงประเด็น
- ม๓.๒.๕ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า มีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้รับการฝึกอบรมอย่างทันกาล จำเพาะ สร้างสรรค์ และเป็นธรรมบนพื้นฐานของผลการวัดและประเมินผล

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ใช้หลักการ วิธีการ และการปฏิบัติในการประเมินที่

- พ๓.๒.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- พ๓.๒.๒ ส่งเสริมการปฏิบัติงานทางคลินิก
- พ๓.๒.๓ สนับสนุนการเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ ๔: ผู้รับการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๔.๑ นโยบายการรับและการคัดเลือก

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๔.๑.๕ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการศึกษาระดับแพทยศาสตรบัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานอย่างแตกฉาน ก่อนเริ่มการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง
- ม๔.๑.๖ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ากระบวนการคัดเลือกมีความโปร่งใสและเท่าเทียมยุติธรรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๔.๑.๑ พิจารณากระบวนการคัดเลือกที่มุ่งเน้นคุณสมบัติเฉพาะของผู้สมัครที่มีศักยภาพ เพื่อส่งเสริมให้สัมฤทธิ์ผลของกระบวนการฝึกอบรมในสาขาวิชาต่างๆ ประสบความสำเร็จ
- พ๔.๑.๒ มีกลไกในการอุทธรณ์ผลการคัดเลือกและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง
- พ๔.๑.๓ ให้ตัวแทนของผู้รับการฝึกอบรม และผู้มีส่วนได้เสียอื่นมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกระบวนการการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม
- พ๔.๑.๔ ทบทวนนโยบายการรับเข้าเป็นระยะ

อนุประกอบที่ ๔.๒ จำนวนผู้รับการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” กำหนดจำนวนผู้รับการฝึกอบรมให้เหมาะสมต่อ

- ม๔.๒.๑ โอกาสในการฝึกปฏิบัติทางคลินิก
- ม๔.๒.๒ ศักยภาพในการกำกับดูแลที่เหมาะสม
- ม๔.๒.๓ ทรัพยากรการเรียนรู้อื่นๆ

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๔.๒.๑ ทบทวนจำนวนผู้รับการฝึกอบรมโดยมีการปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้เสีย และมีการปรับเปลี่ยนจำนวนตำแหน่ง ผู้รับการฝึกอบรม โดยคำนึงถึง
- พ๔.๒.๒ ข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัครที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- พ๔.๒.๓ ข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับความต้องการในระดับชาติและนานาชาติ
- พ๔.๒.๔ ความต้องการแพทย์สาขาต่างๆ ที่มีได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ในทุกภาคส่วนของระบบบริการสาธารณสุข

อนุประกอบที่ ๔.๓ การสนับสนุนและให้คำปรึกษาผู้รับการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๔.๓.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมเข้าถึงระบบการให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการได้
- ม๔.๓.๒ ให้คำปรึกษาด้านวิชาการบนพื้นฐานของความก้าวหน้าของการฝึกอบรมรวมถึงรายงานอุบัติการณ์ของผู้รับการฝึกอบรม
- ม๔.๓.๓ มีการสนับสนุนผู้รับการฝึกอบรมด้านสังคม การเงิน และความต้องการส่วนบุคคล
- ม๔.๓.๔ จัดสรรทรัพยากรสำหรับการสนับสนุนทางสังคมและส่วนบุคคลของผู้รับการฝึกอบรม

ม๔.๓.๕ ทำให้เชื่อมั่น ได้ว่ามีการรักษาความลับในการให้คำปรึกษาและสนับสนุน/ช่วยเหลือ

ม๔.๓.๖ เน้นแนวด้านวิชาชีพและการวางแผนในอนาคต

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พ๔.๓.๑ ให้การสนับสนุน/ช่วยเหลือเมื่อมีภาวะวิกฤตทางวิชาชีพของผู้รับการฝึกอบรม

พ๔.๓.๒ ให้ผู้แทนผู้รับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของผู้รับการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๔.๔ ตัวแทนของผู้รับการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” กำหนดและดำเนินนโยบายในการมีตัวแทนของผู้รับการฝึกอบรมและบทบาทการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมในการ

ม๔.๔.๑ กำหนดพันธกิจและสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมที่มุ่งหมายไว้

ม๔.๔.๒ ออกแบบแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร

ม๔.๔.๓ วางแผนเงื่อนไขการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกอบรม

ม๔.๔.๔ ประเมินแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร

ม๔.๔.๕ บริหารจัดการแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พ๔.๔.๑ สนับสนุนให้ผู้แทนผู้รับการฝึกอบรมมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม เงื่อนไข และกฎระเบียบต่างๆ

อนุประกอบที่ ๔.๕ สถานะการทำงาน

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

ม๔.๕.๑ มีคำตอบแทนผู้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งและงานที่ได้รับมอบหมาย

ม๔.๕.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมเข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการ (รวมถึงการอยู่เวร) ที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกอบรม

ม๔.๕.๓ ระบุงฎเกณฑ์และประกาศเงื่อนไขงานบริการและความรับผิดชอบของผู้รับการฝึกอบรมไว้อย่าง ชัดเจน

ม๔.๕.๔ มีการฝึกอบรมทดแทนในกรณีที่ผู้รับการฝึกอบรม มีการลาพัก เช่น ลาคลดบุตร เจ็บป่วย เกณฑ์ ทหาร ถูกเรียกฝึกกำลังสำรอง การศึกษาดูงานนอกแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พ๔.๕.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการฝึกอบรมนั้นภาระงานบริการ ไม่ได้มากกว่างานวิชาการ

พ๔.๕.๒ จัดระยะเวลาที่อยู่เวรและตารางการอยู่เวร โดยคำนึงถึงความจำเป็นของผู้ป่วย การดูแลอย่าง ต่อเนื่อง และความจำเป็นด้านวิชาการของผู้รับการฝึกอบรม

พ๔.๕.๓ อนุญาตให้มีการจัดการฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลาในกรณีพิเศษ โดยรูปแบบขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมเฉพาะบุคคลและพื้นฐานงานบริการ

พ๔.๕.๔ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าระยะเวลารวมและคุณภาพของการฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลา ไม่น้อยกว่าการฝึกอบรมแบบเต็มเวลาของผู้รับการฝึกอบรม
หมายเหตุ ไม่นับคะแนนข้อ พ๔.๕.๓ และ พ๔.๕.๔

องค์ประกอบที่ ๕: อาจารย์/ผู้ให้การฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๕.๑ นโยบายการสรรหาและการคัดเลือก

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” กำหนด และดำเนินนโยบายการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมโดยระบุ

- ม๕.๑.๑ ด้านความชำนาญที่ต้องการ
- ม๕.๑.๒ เกณฑ์คุณสมบัติทางวิชาการ การเป็นผู้ให้การฝึกอบรม และความชำนาญทางเวชกรรม รวมถึงความสมดุลระหว่างคุณวุฒิด้านการสอน วิจัยและบริการ
- ม๕.๑.๓ หน้าที่ความรับผิดชอบ
- ม๕.๑.๔ หน้าที่ของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม และโดยเฉพาะสมดุระหว่างงานด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการ
- ม๕.๑.๕ สถาบันต้องกำหนดนโยบายการคัดเลือกให้สอดคล้องกับ พันธกิจของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร ความจำเป็นของการฝึกอบรม และระบบการบริหารสุขภาพของประเทศ

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” กำหนดและดำเนินนโยบายด้านบุคลากร ดังต่อไปนี้

- พ๕.๑.๑ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อแพทย์ทุกคน ในฐานะเป็นพันธมิตรแห่งวิชาชีพ ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการให้การฝึกอบรมควบคู่ไปกับการปฏิบัติงาน
- พ๕.๑.๒ ให้รางวัลแก่ผู้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม
- พ๕.๑.๓ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม ยังคงปฏิบัติงานอยู่ในสาขาที่เกี่ยวข้อง
- พ๕.๑.๔ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขายังคงมีวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติฯ สาขา/อนุสาขานั้นๆ ในช่วงที่ให้การฝึกอบรม
- พ๕.๑.๕ ให้รางวัลแก่อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมที่พัฒนาตนเองด้านการเรียนการสอน
- พ๕.๑.๖ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาอาจารย์

อนุประกอบที่ ๕.๒ การกักที่ต้องปฏิบัติและการพัฒนาอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๕.๒.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมมีเวลาเพียงพอสำหรับการให้การฝึกอบรม ให้คำปรึกษา ให้การกำกับดูแล และเรียนรู้
- ม๕.๒.๒ จัดให้มีการพัฒนาอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมและอาจารย์ผู้กำกับดูแลการฝึกอบรม
- ม๕.๒.๓ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า มีการประเมินอาจารย์เป็นระยะ

ข้อพัฒนาคุณภาพ

ในการกำหนดและดำเนินนโยบายด้านอาจารย์ แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๕.๒.๑ ให้การสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ ทั้งในด้านแพทยศาสตรศึกษา และ การพ

- พ๕.๒.๒ ยกย่องและตระหนักถึงคุณค่าความเป็นอาจารย์ของผู้ให้การฝึกอบรม
- พ๕.๒.๓ กำหนดอัตราส่วนระหว่างจำนวนอาจารย์ที่ให้การดูแลต่อจำนวนผู้รับการฝึกอบรม เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่า ผู้รับการฝึกอบรม ได้รับการดูแลและติดตามสัมฤทธิ์ผลอย่างใกล้ชิด

องค์ประกอบที่ ๖: ทรัพยากรการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๖.๑ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” จัดให้ผู้รับการฝึกอบรม

- ม๖.๑.๑ มีสถานที่และโอกาสในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- ม๖.๑.๒ เข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัย
- ม๖.๑.๓ สามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเพียงพอ
- ม๖.๑.๔ มีอุปกรณ์สำหรับฝึกอบรมภาคปฏิบัติ
- ม๖.๑.๕ มีสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่ปลอดภัย

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๖.๑.๑ ปรับปรุงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพและความพร้อมของอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๖.๒ แหล่งเรียนรู้

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๖.๒.๑ คัดเลือกและรับรองสถานที่สำหรับเป็นแหล่งฝึกอบรม และต้องเข้าถึง
- ม๖.๒.๒ สิ่งอำนวยความสะดวกทางคลินิกและการเรียนภาคปฏิบัติที่พอเพียงสำหรับสนับสนุนการเรียนรู้
- ม๖.๒.๓ จำนวนผู้ป่วยที่เพียงพอ
- ม๖.๒.๔ จำนวนและความหลากหลายของผู้ป่วย ทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอกเวลาราชการ ที่สามารถนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมที่พึงประสงค์

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้รับการฝึกอบรมจะได้มีประสบการณ์การเรียนรู้

- พ๖.๒.๑ ในด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- พ๖.๒.๒ ในโรงพยาบาลระดับต่างๆ (รพ.ทั่วไป รพ.ศูนย์ รพ.มหาวิทยาลัย) และในชุมชน

อนุประกอบที่ ๖.๓ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๖.๓.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าสามารถเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนรู้
- ม๖.๓.๒ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักจริยธรรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ทำให้อาจารย์และผู้รับการฝึกอบรมสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีอยู่เดิมและที่มีใหม่ เพื่อ

พว.๓.๑ การเรียนรู้ด้วยตนเอง

พว.๓.๒ การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน

พว.๓.๓ การเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับผู้ป่วยและระบบข้อมูลทางการแพทย์

พว.๓.๔ การบริหารจัดการและบริหารผู้ป่วย

อนุประกอบที่ ๖.๔ ทีมบริหารเวชกรรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

มว.๔.๑ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับผู้ร่วมงานและบุคลากรวิชาชีพอื่น

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พว.๔.๑ สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสหสาขา/สหวิชาชีพ

พว.๔.๒ ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการแนะนำและสอนบุคลากรสุขภาพอื่น

อนุประกอบที่ ๖.๕ การวิจัยเวชกรรมและความเป็นนักวิชาการ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า

มว.๕.๑ ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และสามารถประยุกต์ความรู้พื้นฐานและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในสาขาวิชาที่ฝึกอบรม

มว.๕.๒ มีการบูรณาการระหว่างการฝึกอบรมกับการวิจัยอย่างเพียงพอและสมดุล

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พว.๕.๑ ส่งเสริมให้ผู้รับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในงานวิจัยทางการแพทย์และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพในระบบบริหารสุขภาพ

พว.๕.๒ จัดสรรเวลาสำหรับทำงานวิจัยระหว่างการฝึกอบรมที่เพียงพอ

พว.๕.๓ จัดให้มีการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการวิจัยและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

อนุประกอบที่ ๖.๖ ความเชี่ยวชาญทางการศึกษา

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” กำหนดและดำเนินนโยบายเพื่อให้มีการนำความเชี่ยวชาญทางแพทยศาสตรศึกษามาใช้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

มว.๖.๑ การจัดทำแผนงานฝึกอบรม

มว.๖.๒ การดำเนินการฝึกอบรม

มว.๖.๓ การประเมินการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ.บ.๖.๑ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชี่ยวชาญในการประเมินการศึกษาและการวิจัยทางแพทยศาสตรศึกษา
- พ.บ.๖.๒ เปิดโอกาสให้ผู้ให้การฝึกอบรมได้ติดตามงานวิจัยทางแพทยศาสตรศึกษาตามความสนใจอย่างใกล้ชิด

อนุประกอบที่ ๖.๗ แหล่งทางเลือกในการเรียนรู้

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม.บ.๗.๑ กำหนดและดำเนินนโยบายให้ผู้รับการฝึกอบรมรายบุคคลสามารถรับการฝึกอบรมในสถาบันอื่นทั้งในหรือนอกประเทศตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม
- ม.บ.๗.๒ จัดให้มีระบบการโอนผลการฝึกอบรมตามข้อ ม.บ.๗.๑

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ.บ.๗.๑ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา ทั้งอาจารย์และผู้รับการฝึกอบรม กับสถาบันฝึกอบรมทั้งในและนอกประเทศ
- พ.บ.๗.๒ สร้างความสัมพันธ์กับสถาบันการฝึกอบรม ในหรือนอกประเทศอันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนและตระหนักร่วมกันในการฝึกอบรม

องค์ประกอบที่ ๗: การประเมินแผนงานฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๗.๑ กลไกการกำกับดูแลและประเมินแผนงานฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม.๗.๑.๑ มีการกำกับดูแลหลักสูตรเป็นประจำ
- ม.๗.๑.๒ มีกลไกสำหรับการประเมินหลักสูตรและนำไปใช้จริง
- หัวข้อที่ต้องแสดงในการประเมินผล
- ม.๗.๑.๓ พันธกิจและสัมฤทธิ์ผลการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ หลักสูตรการฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล แผนงานอบรม และทรัพยากรการฝึกอบรม
- ม.๗.๑.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการรับสมัครผู้รับการฝึกอบรม และความต้องการของระบบสุขภาพ
- ม.๗.๑.๕ ขั้นตอนการดำเนินงานแผนงานฝึกอบรม
- ม.๗.๑.๖ วิธีการวัดและประเมินผล
- ม.๗.๑.๗ พัฒนาการของผู้รับการฝึกอบรม
- ม.๗.๑.๘ คุณสมบัติของผู้ให้การฝึกอบรม
- ม.๗.๑.๙ ข้อควรปรับปรุง
- ม.๗.๑.๑๐ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า ผลจากการประเมินการฝึกอบรมจะส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม
- ม.๗.๑.๑๑ ผู้มีส่วนได้เสียหลักมีส่วนร่วมในการประเมินการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พศ.๑.๑ ทำให้กระบวนการและผลการประเมินการฝึกอบรมโปร่งใสต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ

อนุประกอบที่ ๗.๒ การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมและผู้รับการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” มีแสวงหาข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการฝึกอบรม/ หลักสูตร จาก

มศ.๒.๑ ผู้ให้การฝึกอบรม

มศ.๒.๒ ผู้รับการฝึกอบรม

มศ.๒.๓ ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พศ.๒.๑ ควรจัดให้อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมและผู้รับการฝึกอบรม มีส่วนร่วมในการวางแผนงานประเมินการฝึกอบรมและนำผลการประเมินดังกล่าวมาพัฒนาหลักสูตร

อนุประกอบที่ ๗.๓ สมรรถภาพของแพทย์เฉพาะทางที่สำเร็จการฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

มศ.๓.๑ ติดตามความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรมเป็นประจำ

มศ.๓.๒ แสวงหาข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรมจากผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง

มศ.๓.๓ จัดให้มีและใช้กลไกในการประเมินการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” แจ้งผลการประเมินการฝึกอบรมเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรมให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้

พศ.๓.๑ การคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม

พศ.๓.๒ การวางแผนหลักสูตร

อนุประกอบที่ ๗.๔ บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

มศ.๔.๑ ให้ผู้มีส่วนได้เสียหลักมีบทบาทในการกำกับดูแลและประเมินการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ให้

พศ.๔.๑ ผู้มีส่วนได้เสียอื่นเข้าถึงผลการประเมินหลักสูตรและการฝึกอบรม

พศ.๔.๒ แสวงหาข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้เสียอื่นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรม

พศ.๔.๓ แสวงหาข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้เสียอื่น เกี่ยวกับการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๗.๕ การรับรองหลักสูตร/แผนงานฝึกอบรม

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรว่า การฝึกอบรมโดยรวมได้รับการรับรองโดยผู้มีอำนาจ (แพทยสภา) บนพื้นฐานของ

ม๗.๕.๑ เกณฑ์ที่ชัดเจน

ม๗.๕.๒ ผลการประเมินการฝึกอบรม

ม๗.๕.๓ อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติหรือเพิกถอนการฝึกอบรมของผู้มีอำนาจ (แพทยสภา)

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

พ๗.๕.๑ กำหนดและดำเนินการควบคุมคุณภาพของการฝึกอบรม สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม รวมทั้งการตรวจเยี่ยม หรือวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ ๘: การบริหารกิจการและธุรการ

อนุประกอบที่ ๘.๑ การบริหารกิจการ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าหลักสูตรนั้นได้ดำเนินการสอดคล้องกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

ม๘.๑.๑ การรับสมัครผู้รับการฝึกอบรม (เกณฑ์การคัดเลือกและจำนวนที่รับ)

ม๘.๑.๒ กระบวนการเรียนการสอน

ม๘.๑.๓ การวัดและประเมินผล

ม๘.๑.๔ ผลของการฝึกอบรมที่พึงประสงค์

ม๘.๑.๕ ออกเอกสารที่สามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงการผ่านการฝึกอบรมในระดับนั้นได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ประกาศนียบัตร หรือ หลักฐานอย่างเป็นทางการอื่นๆ

ม๘.๑.๖ มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า

พ๘.๑.๑ มีความโปร่งใสในระบบบริหารกิจการและกระบวนการตัดสินใจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

พ๘.๑.๒ หลักสูตรมีความเพียงพอต่อความต้องการด้านสาธารณสุขของประชากร

อนุประกอบที่ ๘.๒ ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า

ม๘.๒.๑ มีความรับผิดชอบในฐานะผู้นำและบริหารจัดการการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า มีการประเมินความเป็นผู้นำและบริหารจัดการการฝึกอบรม ตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุตาม

พ๘.๒.๑ พันธกิจของหลักสูตร

พ๘.๒.๒ ผลของหลักสูตร

อนุประกอบที่ ๘.๓ งบประมาณการฝึกอบรมและการจัดสรรทรัพยากร

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๘.๓.๑ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณของหลักสูตร
- ม๘.๓.๒ จัดสรรทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นต่อการดำเนินการฝึกอบรมและกระจายทรัพยากรให้สอดคล้องกับ
ความจำเป็นด้านการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร” บริหารค่าใช้จ่ายที่สนับสนุน

- พ๘.๓.๑ ภารกิจหน้าที่ด้านบริการของอาจารย์และผู้รับการฝึกอบรม
- พ๘.๓.๒ การสร้างนวัตกรรมในการฝึกอบรม

อนุประกอบที่ ๘.๔ ธุรการ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง” มีบุคลากรธุรการที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม เพื่อ

- ม๘.๔.๑ สนับสนุนการดำเนินการของการฝึกอบรมและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ม๘.๔.๒ ทำให้มั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการที่ดีและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๘.๔.๑ มีกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้านการบริหาร รวมถึงมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ
- พ๘.๔.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการบริหารจัดการที่ส่งผลให้เกิดการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป้าหมายใน
การเพิ่มคุณภาพ

อนุประกอบที่ ๘.๕ ข้อกำหนดและกฎระเบียบ

ข้อมาตรฐาน

แผนงานฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๘.๕.๑ จัดให้มีจำนวนสาขาความเชี่ยวชาญทางการแพทย์และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
อย่างครบถ้วน สอดคล้องกับข้อบังคับและประกาศของแพทยสภาในการเปิดการฝึกอบรม

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พ๘.๕.๑ มีข้อกำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร

องค์ประกอบที่ ๙: การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อมาตรฐาน

เนื่องด้วยการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย และเพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถธำรงรักษาคุณภาพการฝึกอบรม แผนฝึกอบรม “ต้อง”

- ม๙.๐.๑ ริเริ่มกระบวนการสำหรับการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ โครงสร้าง เนื้อหา ผล และ
สมรรถนะของผู้สำเร็จการฝึกอบรม รวมถึงการวัดและการประเมินผล และสภาพแวดล้อมในการ
ฝึกอบรม ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ม๙.๐.๒ ปรับแก้ข้อบกพร่องที่ตรวจพบและมีข้อมูลอ้างอิง

มศ.อ.๓ จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ เพื่อการทบทวนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อพัฒนาคุณภาพ

แผนงานฝึกอบรม “ควร”

- พศ.๐.๑ มีกระบวนการทบทวนและพัฒนาบนรากฐานของการศึกษาและวิเคราะห์แบบไปข้างหน้า โดยใช้ข้อมูลการประเมินภายในของสถาบันฝึกอบรม และหลักฐานทางวิชาการด้านแพทยศาสตรศึกษา
- พศ.๐.๒ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ากระบวนการทบทวนและพัฒนา และการปรับโครงสร้างจะทำให้เกิดการปรับนโยบายและการปฏิบัติของหลักสูตรการศึกษาแพทยระดับหลังปริญญา เพื่อให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานในอดีต กิจกรรมปัจจุบันและมุมมองอนาคต

และในกระบวนการทบทวนและพัฒนา แผนงานฝึกอบรม “ควร” คำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

- พศ.๐.๓ การปรับปรุงกิจและสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาที่พึงประสงค์ของการฝึกอบรม ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งด้านวิชาการ เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม (ดูอนุประกอบที่ ๑.๑)
- พศ.๐.๔ การปรับผลทางการศึกษาที่พึงประสงค์ของการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นตามสภาพแวดล้อมที่แพทย์จะเข้าทำงาน (ดูอนุประกอบที่ ๑.๓)
- พศ.๐.๕ การปรับกระบวนการเรียนรู้ และวิธีการฝึกอบรม ที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ามีความเหมาะสมและตรงประเด็น (ดูอนุประกอบที่ ๒.๑)
- พศ.๐.๖ การปรับโครงสร้าง เนื้อหา และระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงของข้อมูลประชากรศาสตร์ สุขภาพและการเกิดโรคของประชากร สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ทำให้เชื่อมั่นว่า ได้ครอบคลุมความรู้ แนวคิด และวิธีการที่ทันสมัยและตรงประเด็น และยกเลิกสิ่งที่ล้าสมัย (ดูอนุประกอบที่ ๒.๔)
- พศ.๐.๗ การพัฒนาหลักการและวิธีการประเมินผล ที่สอดคล้องกับผลทางการศึกษาที่พึงประสงค์และวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เปลี่ยนแปลงไป (ดูอนุประกอบที่ ๓.๑ และ ๓.๒)
- พศ.๐.๘ การปรับนโยบายการรับ วิธีการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับความคาดหวังและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ความต้องการที่จำเป็นด้านทรัพยากรบุคคล การเปลี่ยนแปลงในการศึกษาพื้นฐานทางการแพทย์ และข้อกำหนดของหลักสูตร (ดูอนุประกอบที่ ๔.๑ และ ๔.๒)
- พศ.๐.๙ การปรับนโยบายการพัฒนาและคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ให้การฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของการฝึกอบรม (ดูอนุประกอบที่ ๕.๑ และ ๕.๒)
- พศ.๐.๑๐ การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมและทรัพยากรทางการศึกษาให้ สอดคล้องกับความจำเป็นที่เปลี่ยนแปลงไปของการฝึกอบรม เช่น จำนวนผู้รับการฝึกอบรม จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม และหลักวิชาการทางการแพทย์และการศึกษาในปัจจุบัน (ดูอนุประกอบที่ ๖.๑ – ๖.๓)
- พศ.๐.๑๑ การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ กำกับดูแล และการประเมินหลักสูตรให้ละเอียดและชัดเจน (ดูอนุประกอบที่ ๗.๑ – ๗.๔)
- พศ.๐.๑๒ การพัฒนาโครงสร้างขององค์กร การบริหารกิจการ และการจัดการ เพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมและความจำเป็นที่เปลี่ยนแปลงไปของการฝึกอบรมและปรับให้เกิดผลประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ (ดูอนุประกอบที่ ๘.๑ – ๘.๕)

ผนวก ง. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของ แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรม

๑. หลักการและเหตุผล

การเป็นแพทย์เฉพาะทางที่ดีในแต่ละสาขานั้น ต้องมีความรู้และวัตรปฏิบัติอย่างถูกต้องทั้งในวิชาชีพ และศาสตร์แห่งความเป็นมนุษย์และสังคม มีเจตคติที่ดีต่อผู้ป่วย ผู้รับบริการและครอบครัว ต้องสามารถ วินิจฉัยปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้ป่วยในแต่ละสาขา ตลอดจนให้การบริบาล (holistic care) ที่ประกอบด้วย การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันปัญหาสุขภาพ การดูแลรักษาความเจ็บป่วยและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมทั้ง ต้องเป็นผู้บริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความสุจริต ต้องเป็นผู้ที่ติดตามค้นคว้าวิทยาการ อย่างต่อเนื่องเพื่ออัปเดตความรู้และนำมาซึ่งความเจริญของงานและความทันสมัยแห่งวิชาชีพ

การสร้างแพทย์เฉพาะทางที่ดีในแต่ละสาขานั้น จำเป็นต้องอาศัยการฝึกอบรมที่เป็นระบบอย่างมี ขั้นตอน สถาบันฝึกอบรมต้องมีการประกันคุณภาพแห่งการฝึกอบรมนั้น รวมทั้งต้องได้รับการตรวจสอบจาก ราชวิทยาลัยที่ควบคุมดูแล เพื่อเป็นหลักประกันแก่สังคมว่า สามารถให้การฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางในสาขา นั้นๆ อย่างมีคุณภาพ ยังประโยชน์ต่อผู้ป่วยและสังคมได้จริง

ตามข้อ ๒๕ (๓) แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อ แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้คณะกรรมการฝึกอบรม และสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (อฝส.) ประเมินคุณภาพของโรงพยาบาลหรือ สถาบันฝึกอบรม ตามหลักเกณฑ์การประเมินสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่แพทยสภากำหนด เพื่อ เสนอให้แพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรอง โดยให้พิจารณาบทวนทุก ๕ ปี

เพื่อให้การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรมของสถาบัน ฝึกอบรมต่างๆ เป็นไปตามมาตรฐานสากล แพทยสภาจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อรับรอง มาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมฉบับนี้ขึ้น โดยอนุวัติตามเกณฑ์ มาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลกฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ และดัดแปรให้ เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ รวมทั้งเสนอผลการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานและ คุณภาพการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาในสถาบันฝึกอบรมต่างๆ ให้แพทยสภา รับรองหรือยกเลิกการรับรอง ตามข้อ ๒๕ (๓) แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสือ อนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. วิธีดำเนินการ

๓.๑ แพทยสภามอบหมายให้ราชวิทยาลัยต่างๆ รับผิดชอบดูแลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ อฝส. สาขาต่างๆ ในการดำเนินการควบคุมกระบวนการฝึกอบรมเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง

๓.๒ ในการตรวจประเมินแต่ละแผนงานฝึกอบรม ให้ราชวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายตาม ๓.๑ แต่งตั้ง คณะผู้ตรวจประเมินประกอบด้วย

ก) ผู้ตรวจประเมินหลัก จำนวนอย่างน้อยสามคน โดยอาจเป็นผู้ตรวจประเมินจากราชวิทยาลัย เดียวกันหรือต่างราชวิทยาลัยก็ได้ แต่ผู้ทำหน้าที่ประธานคณะผู้ตรวจประเมินต้องเป็นผู้ตรวจประเมินหลักจาก

ราชวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสาขานั้น ทั้งนี้ผู้ตรวจประเมินหลักต้องไม่เป็นบุคลากรของสถาบันฝึกอบรมที่ขอรับการตรวจประเมิน

ข) ผู้ตรวจประเมินร่วม จำนวนไม่เกินห้าคน โดยอาจเป็นผู้ตรวจประเมินจากราชวิทยาลัยเดียวกันหรือต่างราชวิทยาลัยก็ได้

ทั้งนี้ผู้ตรวจประเมินร่วมจะขอให้แพทยสภาแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจประเมินหลักได้ต้องผ่านการเป็นผู้ตรวจประเมินร่วมในการตรวจประเมินแผนงานฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสองครั้ง รวมทั้งเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ตรวจประเมินและเป็นผู้มีบทบาทในการจัดทำแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตรของแผนงานฝึกอบรมตามเกณฑ์มาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลกฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แพทยสภารับรองแล้ว โดยให้การแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจประเมินหลักดังกล่าวมีอายุห้าปีและให้ต่ออายุได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แพทยสภากำหนด

๓.๓ ผลการประเมินให้ใช้มติของผู้ตรวจประเมินหลักเท่านั้น

๓.๔ ภายหลังการตรวจประเมิน ให้แผนงานฝึกอบรมส่งหลักฐานตามมติที่ยังขาดไปยังราชวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสาขานั้น เพื่อส่งต่อให้คณะผู้ตรวจประเมินลงความเห็นผลการประเมินขั้นสุดท้ายให้แล้วเสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับจากวันตรวจประเมิน แต่ไม่เกินกว่ากำหนดการที่กำหนดไว้ในประกาศ

๓.๕ ให้ราชวิทยาลัยส่งผลการตรวจประเมินที่ผ่านการอนุมัติจากราชวิทยาลัยนั้นแล้ว ไปยังแพทยสภาเพื่อขอรับการรับรองตามข้อ ๒๕ (๓) แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒

๓.๖ เมื่อแพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรองแผนงานฝึกอบรมใดแล้ว ให้เลขาธิการแพทยสภาแจ้งผลการรับรองหรือยกเลิกการรับรองเป็นทางการไปยังราชวิทยาลัยและสถาบันฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีอายุการรับรองห้าปี

๔. องค์ประกอบมติการประเมิน

ประกอบด้วยหัวข้อการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษาของสหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลก ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘ (Postgraduate Medical Education WFME Global Standards for Quality Improvement: the 2015 Revision) ที่ดัดแปรให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

- ๔.๑ พันธกิจและสัมฤทธิ์ผล (Mission and Outcomes)
- ๔.๒ แผนการฝึกอบรม/หลักสูตรการฝึกอบรม (Educational Programme)
- ๔.๓ การประเมินผู้รับการฝึกอบรม (Assessment of Trainees)
- ๔.๔ ผู้รับการฝึกอบรม (Trainees)
- ๔.๕ อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม (Trainers)
- ๔.๖ ทรัพยากรทางการศึกษา (Educational Resources)
- ๔.๗ การประเมินหลักสูตร (Programme Evaluation)
- ๔.๘ การบริหารกิจการและธุรการ (Governance and Administration)
- ๔.๙ การทบทวนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous renewal)

๕. วิธีการตรวจประเมิน

๕.๑ สถาบันฝึกอบรมประสงค์จะขอรับการตรวจประเมินแผนงานฝึกอบรมสาขาใด ให้ส่งรายงานการประเมินตนเอง (self assessment report: SAR) ประกอบด้วยองค์ประกอบตามมติการประเมินในข้อ ๔

พร้อมกับข้อมูลสังเขปขององค์กร (organization profile) และแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร ไปยังราชวิทยาลัย ที่กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้น

๕.๒ ราชวิทยาลัยส่งรายงานการประเมินตนเองและข้อมูลตาม ๕.๑ ให้แก่ผู้ตรวจประเมินหลักและผู้ตรวจประเมินร่วม เพื่อตรวจสอบและประเมินเบื้องต้นแล้วกำหนดการตรวจประเมินที่สถาบันฝึกอบรมเมื่อเห็นพ้องกันว่าข้อมูลรายงานและหลักฐานแสดงในแต่ละดัชนี ทั้งดัชนีพื้นฐาน (basic requirement) และดัชนีพัฒนาคุณภาพ (quality improvement) ที่ส่งมาให้นั้นมีความพร้อมเพียงพอต่อการรับการตรวจประเมินที่สถาบันฝึกอบรม

๕.๓ ในการตรวจประเมินที่สถาบันฝึกอบรม ให้คณะผู้ตรวจประเมินสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบแผนงานฝึกอบรม อาจารย์ประจำแผนงานฝึกอบรม แพทย์ผู้รับการฝึกอบรม ผู้บริหาร รวมทั้งนิสิต/นักศึกษา แพทย์ พยาบาล และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตรวจเยี่ยมสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานบริบาลเวชกรรม (เช่น หอผู้ป่วย ห้องตรวจ ห้องผ่าตัด) และปัจจัยอื่นที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม (เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด) โดยใช้เวลาดำเนินการ ๒ – ๓ วัน

๕.๔ จากข้อมูลรายงานและหลักฐานแสดงในแต่ละดัชนีมาตรฐาน ให้คณะผู้ตรวจประเมินลงความเห็นเป็นผลการประเมิน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ก) ผ่าน

ข) ไม่ผ่าน

ค) ยังไม่รับรอง (อยู่ระหว่างการพัฒนา) โดยให้สถาบันฝึกอบรมพัฒนาข้อมูลเพื่อรับการประเมินผลขั้นสุดท้ายให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับจากวันตรวจประเมินที่สถาบันฝึกอบรม

ทั้งนี้ให้คณะผู้ตรวจประเมินให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนงานฝึกอบรมนั้นแก่สถาบันฝึกอบรมเมื่อเสร็จสิ้นการตรวจประเมินด้วย

๕.๕ ให้คณะผู้ตรวจประเมินหลักสรุปผลการประเมินแต่ละขั้นตอนส่งให้ อ.ส. และราชวิทยาลัย เพื่อพิจารณา และเมื่อผลการตรวจประเมินขั้นตอนสุดท้ายได้รับการอนุมัติแล้ว ให้รายงานและส่งผลการตรวจประเมินขั้นตอนสุดท้ายดังกล่าวไปยังแพทยสภาเพื่อพิจารณาให้การรับรองหรือยกเลิกการรับรองแผนงานฝึกอบรมนั้น

๕.๖ เมื่อแพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรองแผนงานฝึกอบรมใดแล้ว เลขาธิการแพทยสภาจะแจ้งผลให้ราชวิทยาลัยและสถาบันฝึกอบรมนั้นทราบภายใน ๒ เดือนนับแต่วันที่แพทยสภามีมติดังกล่าว

๖. ค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมิน

๖.๑ ให้สถาบันฝึกอบรมที่ขอรับการตรวจประเมินแผนงานฝึกอบรมแต่ละแผน รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมิน ดังนี้

ก) ค่าธรรมเนียมการตรวจประเมินและรับรองแผนงานฝึกอบรมตามที่แพทยสภากำหนด จำนวน ๓,๐๐๐ บาท (สามพันบาทถ้วน) โดยให้ราชวิทยาลัยที่กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้นเรียกเก็บจากสถาบันฝึกอบรม แล้วให้ราชวิทยาลัยนำส่งค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่แพทยสภาพร้อมการส่งผลการตรวจประเมินขั้นตอนสุดท้ายเพื่อขอให้แพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรองแผนงานฝึกอบรมนั้น

ข) ค่าใช้จ่ายของผู้ตรวจประเมินหลัก ประกอบด้วย

(๑) ค่าเดินทางตามที่จ่ายจริง โดยรถยนต์โดยสารและ/หรือเครื่องบินชั้นประหยัด

(๒) ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ตรวจประเมินหลักคนละ ๒,๐๐๐ บาทต่อวัน

(๓) ค่าที่พักตามที่จ่ายจริง

ประกาศแพทยสภา
ที่ ๑๗/ ๒๕๕๒
เรื่อง เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
สาขาและอนุสาขาต่างๆ
เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม การขอเป็นสถาบันฝึกอบรม และการติดตามกำกับดูแลสถาบัน
การฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้ราชวิทยาลัย วิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพ มีแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ คณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ ๑๒/ ๒๕๕๑ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ยกเลิกประกาศแพทยสภาที่ ๑๘/๒๕๕๐ และได้กำหนดเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม การขอเป็นสถาบันฝึกอบรม และการติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรม ไว้ดังนี้

ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใดเพิ่มเติม ให้ทำเรื่องร้องขอแพทยสภาแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรเพื่อพิจารณาจัดทำเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมและเกณฑ์สถาบันฝึกอบรมตามที่กำหนดในข้อ ๑ และ ๒ เสนอให้แพทยสภาอนุมัติ และเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วหากมีคณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลใดมีความประสงค์จะขอเป็นสถาบันฝึกอบรมในสาขานั้นให้ดำเนินการตามที่กำหนดในข้อ ๓ และเมื่อมีสถาบันฝึกอบรมได้รับการอนุมัติให้เปิดการฝึกอบรมแล้ว ราชวิทยาลัย วิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพจะต้องติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรมนั้นตามที่กำหนดในข้อ ๔

~~๑. เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรม~~

~~เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม จะเสนอให้แพทยสภาพิจารณาอนุมัติ จะต้องประกอบด้วยหัวข้อและสาระสำคัญดังนี้~~

~~๑-๑ ชื่อหลักสูตร~~

~~หลักสูตรการฝึกอบรม จะต้องกำหนดชื่อหลักสูตรทั้งภาษาไทยและอังกฤษ~~

~~(ก) สาขาประเภทที่ ๑ และ ๒~~

~~(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขา~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Residency Training in~~

~~(ข) สาขาประเภทที่ ๓~~

~~(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขา~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training in~~

~~๑-๒ ชื่อวุฒิบัตร~~

~~หลักสูตรการฝึกอบรม จะต้องกำหนดชื่อวุฒิบัตรทั้งภาษาไทยและอังกฤษ~~

~~(ก) สาขาประเภทที่ ๑ และ ๒~~

~~ชื่อเต็ม~~

~~(ภาษาไทย) วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขา~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Diploma of the Thai Board of~~

~~ชื่อย่อ~~

~~(ภาษาไทย) วว. (หลังคำว่า “วว.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของสาขา)~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Dip. (หลังคำว่า “Dip.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของสาขา)~~

~~คำแสดงวุฒิการประกอบรับชื่อย่อ~~

~~(ภาษาไทย) วว. (หลังคำว่า “วว.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของสาขา)~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Diplome, Thai Board of (หลังคำว่า “of” เขียนชื่อเต็มของสาขา)~~

~~หรือ Dip., Thai Board of (หลังคำว่า “of” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของสาขา)~~

~~(ข) สาขาประเภทที่ ๓~~

~~ชื่อเต็ม~~

~~(ภาษาไทย) กุณบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อรุณสาขา~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Diploma of the Thai Subspecialty Board of~~

~~ชื่อย่อ~~

~~(ภาษาไทย) วว. (หลังคำว่า “วว.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของอรุณสาขา)~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Dip. (หลังคำว่า “Dip.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของอรุณสาขา)~~

~~คำแสดงวุฒิการประกอบรับชื่อย่อ~~

~~(ภาษาไทย) วว. (หลังคำว่า “วว.” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อของอรุณสาขา)~~

~~(ภาษาอังกฤษ) Diplome, Thai Subspecialty Board of (หลังคำว่า “of” เขียนชื่อเต็มของ~~

~~อรุณสาขา)~~

~~หรือ Dip., Thai Subspecialty Board of (หลังคำว่า “of” เขียนชื่อเต็มหรือชื่อย่อ~~

~~ของอรุณสาขา)~~

~~๑.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบ~~

~~ระบุดุสิตราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการประกอบ~~

~~ประกอบ~~

~~๑.๔ หลักการและเหตุผลในการขอเปิดหลักสูตร~~

~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการประกอบ~~

~~จะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีการประกอบในสาขาใหม่~~

~~๑.๕ กำหนดการเปิดประกอบ~~

~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการประกอบ~~

~~จะต้องกำหนดปีที่จะเริ่มการประกอบ ซึ่งจะต้องไม่ก่อนการอนุมัติเปิดหลักสูตรจากแพทยสภา~~

~~๑.๖ อาจารย์~~

~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการประกอบ~~

~~จะต้องกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การประกอบ และผู้ที่จะเป็นผู้รับผิดชอบการประกอบของสถาบัน~~

~~ประกอบ รวมทั้งเกณฑ์จำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้การประกอบที่สถาบันประกอบจะต้องมีก่อนขอเปิดเป็น~~

~~สถาบันประกอบ โดยต้องไม่น้อยกว่า ๒ คน~~

~~หากจำเป็นต้องให้มีอาจารย์ผู้ให้การประกอบแบบบางเวลาจำนวนด้วย ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคม~~

~~วิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการประกอบ จะต้องระบุจำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้~~

~~การประกอบแบบเต็มเวลาที่สถาบันประกอบจะต้องจัดให้มี ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวน~~

~~อาจารย์ผู้ให้การประกอบ เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการประกอบได้ และการะงานใน~~

~~สาขาอื่นของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบแบ่งเวลาเมื่อรวมกันทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่าภาระงานของจำนวน
อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่ต้องทดแทน~~

~~ในกรณีที่หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นแบบที่มีสัปดาห์ร่วมฝึกอบรม หรือมีสัปดาห์ฝึกอบรมผสม ให้
อนุมัติใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวสำหรับการกำหนดจำนวนอาจารย์ในแต่ละสัปดาห์ฝึกอบรม โดยพอน
เป็นสัดส่วนตามเวลาที่สัปดาห์ฝึกอบรมนั้นๆมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม~~

~~๑.๗ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่หลักสูตรของสัปดาห์ฝึกอบรมจะได้รับได้ในแต่ละปีและแต่ละชั้น หรือ
เรียกว่า **ศักยภาพในการฝึกอบรม** ของสัปดาห์ฝึกอบรมนั้น โดยให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนของจำนวน
อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาในข้อ ๑.๖ และปริมาณงานบริการของสาขาที่ให้การฝึกอบรมตามที่
ระบุไว้ในข้อ ๒.๒ หากสัปดาห์ฝึกอบรมจำเป็นจะต้องจัดให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมปฏิบัติงานแบบแบ่ง
เวลาดำย ให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑.๖ ในการคำนวณ~~

~~ในกรณีที่หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นแบบที่มีสัปดาห์ร่วมฝึกอบรม หรือมีสัปดาห์ฝึกอบรมผสม ให้ใช้
จำนวนอาจารย์ของสัปดาห์ฝึกอบรมทุกแห่งที่กำหนดในข้อ ๑.๖ ในการคำนวณ~~

~~หากสัปดาห์ฝึกอบรมใดมีศักยภาพเป็นสัปดาห์ร่วมฝึกอบรมหรือสัปดาห์ฝึกอบรมผสมให้กับหลาย
หลักสูตรในสาขาเดียวกัน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่จะปฏิบัติงานในสัปดาห์ฝึกอบรมแห่งนั้นในเวลานั้นๆ
จะต้องไม่เกินศักยภาพของสัปดาห์ฝึกอบรมนั้น~~

~~๑.๘ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออก
หนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒~~

~~๑.๙ จำนวนปีการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุจำนวนปีของการฝึกอบรม สาขาที่ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่า ๓ ปี และสาขาที่ ๓ ไม่น้อยกว่า ๒ ปี~~

~~๑.๑๐ วัตถุประสงค์~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม~~

~~๑.๑๑ เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม~~

~~๑.๑๒ วิธีการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุวิธีการฝึกอบรมหลักที่สัปดาห์ฝึกอบรมควรพิจารณาจัดให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ได้ประส
ผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการฝึกอบรม โดยให้ระบุวิธีการฝึกอบรมและ
ลักษณะการจัดในแต่ละช่วงหรือชั้นปีของการฝึกอบรม~~

~~๑.๑๓ การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย จิตวิทยา หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสมาคมมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม
จะต้องระบุรูปแบบการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่~~

- ~~(๑) การประเมินระหว่างการฝึกอบรม สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมในแต่ละช่วง หรือแต่ละปี เพื่อสามารถให้ข้อมูลกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบการพัฒนาหรือเพื่อการเลื่อนระดับ~~
- ~~(๒) การประเมินเพื่อวุฒิบัตร ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรมจะต้องระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้ารับการสอบเพื่อวุฒิบัตร วิธีการประเมิน และเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์ การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.๒๕๕๒~~

~~๑.๑๔ การประกันคุณภาพการฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรมจะต้องระบุให้สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีการประกันคุณภาพการฝึกอบรมตามระบบ กอ.ก. และเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนด~~

~~๑.๑๕ การทบทวน และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม~~

~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการทบทวนและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยทุก ๕ ปี และแจ้งผลการทบทวน และพัฒนาให้แพทยสภารับทราบ~~

๒. เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรม หมายถึง คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลที่จัดการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน

อนึ่งราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้ดูแลการฝึกอบรมสาขาหรืออนุสาขาใด เมื่อจะพิจารณาอนุมัติให้คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลใดเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมได้ คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลนั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ทั่วไปและเกณฑ์เฉพาะ และจะต้องระบุสถานภาพของสถาบันฝึกอบรมนั้น ดังนี้

๒.๑ เกณฑ์ทั่วไปสำหรับสถาบันฝึกอบรม

(๑) คุณสมบัติทั่วไป

- (ก) ได้รับการรับรองคุณภาพ หรือกำลังดำเนินการพัฒนาเพื่อการรับรองคุณภาพ
- (ข) มีบรรยากาศทางวิชาการในลักษณะสังคมนักวิชาการ เพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติในการใฝ่รู้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (ค) มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ และจำนวนผู้ป่วยทั้งประเภทผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกพอเหมาะแก่การฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนดำเนินการดูแลรักษาและให้บริการกับผู้ป่วยโดยตรง
- (ง) มีหน่วยงานเทียบเท่าภาควิชาในคณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือแผนกในโรงพยาบาล เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือโรงพยาบาลที่รับผิดชอบดำเนินการต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่อาจขัดขวางการบริหารงานและการพัฒนางานการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
- (จ) มีปณิธานและพันธกิจระบุไว้ชัดเจนว่ามุ่งผลิตแพทย์ประจำบ้านที่มีความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติสอดคล้องกับหลักสูตร และมีความสามารถในการเป็นนักวิชาการ และที่จะศึกษาต่อเนื่องได้ และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับพันธกิจ

- (ฉ) มีระบบบริหารงานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการจัดการฝึกอบรมให้บรรลุตามปณิธาน ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริหารการศึกษา เป็นต้น ระบบบริหารงานดังกล่าวให้ทำเป็นระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาล และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน
- (ช) มีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเพียงพอรับผิดชอบในสาขาที่ฝึกอบรมและในสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีความมุ่งมั่น ความเต็มใจในการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรฝึกอบรม
- (ช) ในระยะเริ่มแรก (ประมาณ ๕ ปี) คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลที่ขอเปิดดำเนินการฝึกอบรม อาจพิจารณาทำความเข้าใจกับ คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือโรงพยาบาลที่มีประสบการณ์ดำเนินการ เปิดหลักสูตรการฝึกอบรมมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี ให้ช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือ หรือเป็นสถาบันสมทบ หรือสถาบันร่วมในการดำเนินการฝึกอบรม
- (ฌ) ก่อนเปิดดำเนินการฝึกอบรม คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาล จะต้องดำเนินการให้แพทย์สภารับรองหลักสูตรของสถาบัน ฝึกอบรมเพื่อให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีสิทธิ์เข้าสอบเพื่อวุฒิบัตรฯ และจะต้องมีความพร้อม ในการจัดการฝึกอบรมและทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอาจารย์ สื่อการศึกษาและอุปกรณ์ การฝึกอบรมครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้จะต้องมีแผนดำเนินงานระยะ ๕ ปีที่มีความชัดเจนและเป็นไปได้ โดยแผนปฏิบัติการจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมดังกล่าว ก่อนเริ่มการฝึกอบรมแต่ละชั้นปีอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา
- (ญ) ในกรณีที่ เป็นสถาบันฝึกอบรมภาคเอกชน นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ (ก) ถึง (ฌ) แล้ว จะต้องไม่แสวงหากำไรจากการฝึกอบรม โดยให้จัดตั้งมูลนิธิหรือกองทุนที่มีทุนสำรองเพียงพอในการดำเนินการระยะยาว และให้มีผู้แทนราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ สมาคมวิชาชีพที่รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม เป็นกรรมการของมูลนิธิหรือกองทุนโดยตำแหน่ง
- (๒) **หน่วยงานกลางพื้นฐาน** สถาบันฝึกอบรมนั้นจะต้องมีหน่วยงานกลางให้บริการดังต่อไปนี้
- (ก) **ห้องปฏิบัติการสำหรับการชันสูตร** สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีการให้บริการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือติดต่อขอรับบริการตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ครอบคลุมการชันสูตรประเภทพื้นฐานและประเภทเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม ซึ่งห้องปฏิบัติการต้องมีพยาธิแพทย์หรือแพทย์หรือบุคลากรอื่นที่มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ควบคุม
- **ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยากายวิภาค** สามารถที่จะทำการตรวจศพ ตรวจชิ้นเนื้อและสิ่งส่งตรวจทางเซลล์วิทยาที่ได้จากการผ่าตัดหรือการทำหัตถการ สามารถเตรียม สไลด์ชิ้นเนื้อเยื่อและสิ่งส่งตรวจเพื่อตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ได้เอง พยาธิแพทย์ต้องมีเวลา มีความสามารถ และเต็มใจให้คำปรึกษาหารือหรือสอนแพทย์ประจำบ้านทุกสาขาได้ อัตราการตรวจศพซึ่งเปรียบเสมือนดัชนีชี้บ่งความสนใจทางวิชาการและความใส่ใจในการ ค้นหาสาเหตุ การดำเนินโรค และการประเมินผลการรักษาของแพทย์ในโรงพยาบาลนั้นจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม (ไม่รวมการตรวจศพทางด้านนิติเวชศาสตร์) การตรวจศพ การตรวจชิ้นเนื้อ และการตรวจทางเซลล์วิทยาต้องกระทำโดย ครอบคลุมจนสามารถให้การวินิจฉัยขั้นสุดท้าย และต้องมีรายงานการตรวจเก็บไว้เป็นหลักฐานทุกราย

ในกรณีที่อัตราการตรวจศพของสถาบันฝึกอบรมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด สถาบันจะต้องแสดงหลักฐานที่บ่งชี้ถึงความสนใจทางวิชาการ และความใส่ใจในการค้นหาสาเหตุการดำเนินโรค และการประเมินผลการรักษาของแพทย์ในโรงพยาบาลด้วยการตรวจทางพยาธิวิทยาหรือการตรวจอื่นๆ

• **ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยาคลินิกหรือเวชศาสตร์ขั้นสูง** สามารถให้บริการตรวจด้านโลหิตวิทยา เคมีคลินิก จุลทรรศนศาสตร์ จุลชีววิทยา วิทยาภูมิคุ้มกันได้เป็นประจำ รวมทั้งจะต้องมีการให้บริการทางด้านธนาคารเลือดที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม

- (ข) **หน่วยรังสีวิทยา** สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีรังสีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถตรวจทางรังสีที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรมได้
- (ค) **ห้องสมุดทางแพทย์** สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีห้องสมุดซึ่งมีตำรามาตรฐานทางการแพทย์ วารสารการแพทย์ที่ใช้อย่างน้อย และหนังสือตรวจวินิจฉัยสำหรับช่วยค้นรายการที่ตีพิมพ์ในวารสารสำหรับให้แพทย์ประจำบ้านใช้ได้สะดวก
- (ง) **หน่วยเวชระเบียนและสถิติ** สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้ผู้ป่วยทุกคนมีแฟ้มประจำตัวซึ่งบันทึกประวัติ ผลการตรวจร่างกาย การส่งการรักษาที่เป็นมาตรฐาน และมีระบบการจัดเก็บ ค้นหา และการประมวลสถิติที่มีประสิทธิภาพ
- (จ) **หน่วยงานทางด้านคลินิกที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยสาขาที่ฝึกอบรม** สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีหน่วยงานทางคลินิกที่สำคัญได้แก่ อายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ นรีเวชวิทยา เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในสาขาที่ฝึกอบรมหากจำเป็น
- (ฉ) **กิจกรรมวิชาการ** สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีกิจกรรมวิชาการสม่ำเสมอ ทั้งในหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสาขาที่ฝึกอบรม เช่น กิจกรรม journal club หรือกิจกรรมวิชาการระหว่างหน่วยงานหรือระดับโรงพยาบาล เช่น tissue conference, tumour conference, morbidity mortality conference, clinicopathological conference

นอกจากนี้ สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดหรืออนุญาตให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปเรียนวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานประยุกต์ หรือวิทยาศาสตร์คลินิกสัมพันธ และควรสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ร่วมประชุมวิชาการนอกสถาบันฝึกอบรมตามโอกาสสมควร

๒.๒ เกณฑ์เฉพาะสำหรับสถาบันฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีหน่วยงานให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในสาขาที่ฝึกอบรมตลอดเวลา มีงานบริการที่มีคุณภาพและปริมาณเป็นไปตามที่ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพ ที่แพทย์สมาคมอบหมายให้ดูแลการฝึกอบรม สาขานั้นๆ เป็นผู้กำหนด

สถาบันฝึกอบรมใดขาดหน่วยงานหรือคุณสมบัติบางข้อ ก็อาจจัดการฝึกอบรมโดยใช้สถาบันการฝึกอบรมอื่นเป็นสถาบันสมทบ หรือสถาบันร่วมฝึกอบรม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาวิชาที่จะขอเปิดการฝึกอบรม

๒.๓ สถานภาพของสถาบันฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมอาจมีสถานภาพหลายอย่าง ตามบทบาทหน้าที่ในการฝึกอบรม ดังนี้

- (๑) **สถาบันฝึกอบรมหลัก** ได้แก่ สถาบันฝึกอบรมที่ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน และได้รับอนุมัติจากแพทยสภาให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรม โดยจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์จากสถาบันฝึกอบรมตลอดหลักสูตร หรือเป็นเวลาไม่ต่ำกว่าร้อยละเวลา ๒ ใน ๓ ของหลักสูตร

- (๒) **สถาบันฝึกอบรมสมทบ** ได้แก่ สถาบันฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัติจากแพทยสภาให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสมทบกับสถาบันหลัก เพื่อจัดการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านในส่วนที่สถาบันหลักไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ โดยกิจกรรมดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วต้องมีระยะเวลารวมกันไม่ต่ำกว่า ๓ เดือน และไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของระยะเวลาของหลักสูตร

ตัวอย่าง คณะแพทยศาสตร์ จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมฯ สาขา และขออนุมัติเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรม รวมทั้งขอให้คณะแพทยศาสตร์ เป็นสถาบันฝึกอบรมสมทบ จัดกิจกรรม ให้ผู้เข้าฝึกอบรมเป็นเวลา ๖ เดือน เป็นต้น

- (๓) **สถาบันร่วมฝึกอบรม** ได้แก่ สถาบันฝึกอบรมตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป ที่ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านและได้รับอนุมัติจากแพทยสภาให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมร่วมกัน โดยจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์จากทุกสถาบัน โดยแต่ละแห่งมีเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของระยะเวลาของหลักสูตร

ตัวอย่าง คณะแพทยศาสตร์ ร่วมกับ โรงพยาบาล จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมฯ สาขา และขออนุมัติเปิดเป็นสถาบันร่วมฝึกอบรม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์จากคณะแพทยศาสตร์ เป็นเวลา ๒ ปี และจากโรงพยาบาล เป็นเวลา ๑ ปี เป็นต้น

- (๔) **สถาบันฝึกอบรมกิจกรรมเลือก** ได้แก่ สถาบันฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพ โดยการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขานั้น ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมที่จัดประสบการณ์เพิ่มเติมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สนใจได้ในลักษณะของกิจกรรมเลือก (Elective) โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือน

หลักสูตรอาจจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์เพิ่มเติมจากสถาบันฝึกอบรมกิจกรรมเลือกได้ โดยจะต้องมีระยะเวลารวมกันตลอดหลักสูตรไม่เกินระยะเวลาที่ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพกำหนด

๓. การขออนุมัติเป็นสถาบันฝึกอบรม

คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ สถาบันทางการแพทย์ หรือโรงพยาบาลใดที่มีความประสงค์จะเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมในสาขาที่มีเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับการอนุมัติจากแพทยสภาแล้ว ถ้าเป็นการจัดการฝึกอบรมที่มีหรือไม่มีสถาบันฝึกอบรมสมทบ ให้สถาบันฝึกอบรมหลักเป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อมูล หากเป็นการจัดการฝึกอบรมในลักษณะที่มีสถาบันร่วมฝึกอบรม ให้ทุกสถาบันฝึกอบรมร่วมรับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัตินั้น เสนอแพทยสภา เพื่อส่งให้ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรมประสานงานกับคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ ตรวจสอบการเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรม และกำหนดศักยภาพของสถาบันฝึกอบรมหลักและสถาบันสมทบ(ถ้ามี) หรือสถาบันร่วมฝึกอบรม ตามเกณฑ์หลักสูตรและจำนวนความต้องการของแพทย์เฉพาะทางสาขานั้น แล้วให้นำเสนอราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้ดูแลการฝึกอบรมพิจารณาเสนอให้แพทยสภาอนุมัติต่อไป

~~๔. การติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรม~~

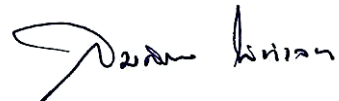
~~ราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพที่แพทยสภามอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม จะต้องจัดให้มีการติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรมหลัก สถาบันฝึกอบรมสมทบ สถาบันร่วมฝึกอบรม ที่ได้รับอนุมัติให้เปิดการฝึกอบรมเป็นระยะๆ โดยการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ เป็นผู้ดำเนินการตามแนวทางที่แพทยสภากำหนด และเสนอรายงานผ่านราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพ เพื่อเสนอให้แพทยสภารับทราบเป็นระยะๆ~~

~~หากคณะอนุกรรมการพิจารณาและสอบฯ พบว่าสถาบันฝึกอบรมหลักหรือสถาบันร่วมฝึกอบรมใดไม่มีผู้สมัคร
เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดติดต่อกันเกิน ๕ ปี ให้ “พัก” การประกาศรับสมัครแพทย์ประจำบ้านสำหรับหลักสูตรนั้น
ของสถาบันฝึกอบรมหลักหรือสถาบันร่วมฝึกอบรมนั้นไว้ก่อน จนกว่าคณะอนุกรรมการพิจารณาและสอบฯ จะได้ประเมิน
สถาบันฝึกอบรมนั้นว่ายังมีความพร้อมในการฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนด~~

~~หากคณะอนุกรรมการพิจารณาและสอบฯ พบว่าสถาบันฝึกอบรมหลักหรือสถาบันร่วมฝึกอบรมใดไม่มีผู้สมัคร
เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดติดต่อกันเกิน ๑๐ ปี ให้ “ยกเลิก” การเป็นสถาบันฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมหลักหรือ
ของสถาบันร่วมฝึกอบรมกลุ่มนั้น และให้ทำเรื่องแจ้งราชวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสมาคมวิชาชีพเฉพาะแพทย์สภาเพื่ออนุมัติ
หากสถาบันฝึกอบรมมีความประสงค์จะขอเป็นสถาบันฝึกอบรมอีก ให้ดำเนินการตามข้อ ๓~~

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายแพทย์สมศักดิ์ โล่ห์เลขา)

นายกแพทยสภา

แพทยสภา The Medical Council

ชั้น 7 อาคาร 6 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000

7th Floor, Office of the Permanent Secretary, The Ministry of Public Health, Tiwanond Rd., Nonthaburi 11000, Thailand.

Tel: ประชาสัมพันธ์ 02-590-1886 ผูกอบรม 02-590-1880 นโยบาย 02-590-1887 ทะเบียน 02-590-1884 บริหาร 02-590-1888
จริยธรรม 02-590-1881, 02-589-7700, 02-589-8800 Fax: 02-591-8614-5 Website: www.tmc.or.th E-Mail: tmc@tmc.or.th

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๒๕ / ๒๕๕๙

เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุมัติเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรม แพทย์ประจำบ้านสาขา/อนุสาขาใหม่

เพื่อให้การขออนุมัติเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขา/อนุสาขาใหม่ มีหลักเกณฑ์ และเป็นไปด้วยความเหมาะสม คณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุมัติเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขา/อนุสาขาใหม่ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ราชวิทยาลัย” หมายความว่า ราชวิทยาลัยและวิทยาลัยวิชาชีพเวชกรรมที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๑(๓)(ณ) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ รวมถึงสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย

ข้อ ๒ เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่จะขอให้แพทยสภาอนุมัติเป็นสาขาใหม่หรือ อนุสาขาใหม่ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมในสาขา/อนุสาขาที่เป็นปัญหา และเป็นความต้องการของประเทศ

(๒) ยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญสาขา/อนุสาขาอื่นๆ ที่สามารถดูแลรักษาผู้ป่วยเหล่านี้ได้อย่างมีคุณภาพ และการมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้จะทำให้การดูแลรักษาผู้ป่วยมีประสิทธิภาพ และปลอดภัยยิ่งขึ้น

(๓) สามารถจัดให้มีการฝึกอบรมที่มีมาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นได้ว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมจะมี คุณสมบัตินี้ และความรู้ความสามารถตามสมรรถนะที่กำหนดไว้ ครอบคลุมความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สมรรถนะทางคลินิก และ professionalism ด้านต่างๆ และต้องมีระบบการประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ โดยมีระยะเวลาการฝึกอบรมอย่างน้อย ๓ ปีสำหรับสาขา และอย่างน้อย ๒ ปีสำหรับอนุสาขา

(๔) กรณีหลักสูตรอนุสาขาต้องเป็นการศึกษาต่อเนื่องจากความรู้พื้นฐาน ที่มีอยู่เดิมจากการฝึกอบรม สาขาหลัก และได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัยนั้น

ข้อ ๓ การขออนุมัติเกณฑ์หลักสูตรสาขาหรืออนุสาขานั้น ให้ราชวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องแห่งหนึ่งหรือ หลายแห่งร่วมกันจัดทำเอกสารแนวคิด (concept paper) แสดงหลักฐานและข้อมูลตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวใน ข้อ ๒ เสนอคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อพิจารณาส่งเสนอคณะกรรมการแพทยสภา เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการ

เมื่อคณะกรรมการแพทยสภาอนุมัติในหลักการแล้ว ให้ราชวิทยาลัยที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ประสานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะกรรมการแพทยสภาเพื่อขออนุมัติ แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่างเกณฑ์หลักสูตรดังกล่าวต่อไป

ข้อ ๔ ในกรณีที่หลักสูตรสาขา/อนุสาขาใดไม่มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อเนื่องกันเป็นเวลาห้าปี ให้ยกเลิกหลักสูตรสาขา/อนุสาขานั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

(นายแพทย์สมศักดิ์ โล่ห์เลขา)

นายกแพทยสภา